

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) nr 480/2014**z dnia 3 marca 2014 r.**

uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 22 ust. 7, art. 37 ust. 13, art. 38 ust. 4, art. 40 ust. 4, art. 41 ust. 3, art. 42 ust. 1, art. 42 ust. 6, art. 61 ust. 3, art. 68 ust. 1, art. 101, art. 125 ust. 8, art. 125 ust. 9, art. 127 ust. 7, art. 127 ust. 8 oraz art. 144 ust. 6,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W części drugiej rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 ustanawia się wspólne przepisy mające zastosowanie do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR), które obecnie są objęte wspólnymi ramami (europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne — „EFSI”). Ponadto część trzecia tego rozporządzenia zawiera ogólne przepisy, które stosują się do EFRR, EFS i Funduszu Spójności, ale nie mają zastosowania do EFRROW i EFMR, zaś część czwarta — ogólne przepisy, które stosują się do EFRR, EFS, Funduszu Spójności i EFMR, ale nie mają zastosowania do EFRROW. W związku z tym niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy mające zastosowanie do wszystkich EFSI, jak również przepisy mające zastosowanie jedynie do EFRR i Funduszu Spójności lub do EFRR, EFS, Funduszu Spójności i EFMR.
- (2) Należy ustanowić szczegółowe przepisy dotyczące kryteriów określania poziomu korekty finansowej, którą może zastosować Komisja na podstawie ram wykonania dla każdego priorytetu objętego programami wspieranymi przez EFSI.
- (3) Takie korekty finansowe mogą zostać dokonane jedynie w przypadku jednoczesnego spełnienia kilku warunków. Poziom korekty finansowej należy określić na podstawie stawek zryczałtowanych związanych ze współczynnikiem, obliczonym z uwzględnieniem poziomu fizycznego zakończenia i absorpcji finansowej. Zewnętrzne czynniki przyczyniające się do poważnego niepowodzenia w realizacji celów końcowych, których osiągnięcie do 2023 r. określono w ramach wykonania, inne niż czynniki wykluczające korektę finansową, należy rozważać indywidualnie. Mogą one stanowić podstawę do zastosowania niższego poziomu korekty niż ten, który mogłoby zostać zastosowany na podstawie współczynnika.
- (4) W przepisach dotyczących kryteriów określających poziom korekt finansowych, które mają zostać dokonane na podstawie ram wykonania, należy potraktować oddzielnie specjalną alokację na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.
- (5) Szczególne przepisy powinny wyjaśniać przepisy dotyczące zakupu gruntu oraz wsparcia w ramach instrumentów finansowych.
- (6) Spójne ramy umożliwiające połączenie dotacji na rzecz wsparcia technicznego z instrumentem finansowym w ramach jednej operacji zakładają, że jest to możliwe, pod warunkiem wykorzystania ich jedynie do celów technicznego przygotowania przyszłej inwestycji na korzyść odbiorcy ostatecznego.

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320.

- (7) W celu zapewnienia, aby wdrażanie instrumentów finansowych powierzone zostało podmiotom, które dysponują odpowiednią zdolnością wdrożenia ich zgodnie z celami i priorytetami EFSI i w sposób jak najbardziej skuteczny, należy określić rolę, zakres odpowiedzialności i obowiązków tych podmiotów wraz z kryteriami ich wyboru.
- (8) W celu zapewnienia należytego zarządzania finansami instrumentów finansowych oferujących gwarancje wkład z programów powinien być oparty na ostrożnej ocenie *ex ante* ryzyka, uwzględniającej odpowiedni współczynnik mnożnikowy.
- (9) W celu zapewnienia wdrażania instrumentów finansowych zgodnie z obowiązującym prawem należy ustanowić szczegółowe przepisy dotyczące zarządzania nimi i ich kontroli, w tym audytu.
- (10) W celu zapewnienia należytego zarządzania finansami wkładów z programu na rzecz instrumentów finansowych wszelkie przypadki wycofania takich wkładów powinny znaleźć odpowiednie odzwierciedlenie we właściwych wnioskach o płatność.
- (11) W celu zapewnienia spójnych obliczeń skapitalizowanych dotacji na spłatę odsetek lub dotacji na opłaty gwarancyjne należy ustanowić przepisy szczególne dotyczące ich obliczania.
- (12) Aby promować szybki i skuteczny rozdział środków w gospodarce realnej oraz należyte zarządzanie finansami, zapewniając jednocześnie stosowne wynagrodzenie podmiotów wdrażających instrumenty finansowe, należy ustanowić kryteria ustalania kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie na podstawie wyników, mające zastosowanie progii, a także przepisy dotyczące zwrotu skapitalizowanych kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie w odniesieniu do instrumentów kapitałowych i mikrokreduytów.
- (13) Zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami należy uwzględnić dochody generowane przez operacje przy obliczaniu wkładu publicznego.
- (14) Należy określić metodę obliczania zdyskontowanego dochodu danej operacji z uwzględnieniem okresów odniesienia mających zastosowanie do sektora właściwego dla danej operacji, przewidywanej zwykle rentowności dla danego rodzaju inwestycji, zastosowania zasady „zanieczyszczający płaci” oraz, w stosownych przypadkach, zastosowania zasady sprawiedliwości w powiązaniu ze względną zamożnością danego państwa członkowskiego lub regionu.
- (15) Należy określić, na podstawie danych historycznych, zapisanych i zachowanych dla projektów generujących dochód w okresie programowania 2007-2013, okresy odniesienia mające zastosowanie do sektorów.
- (16) Konieczne jest, aby zdefiniować koszty i dochody, które mają być uwzględnione w obliczaniu zdyskontowanych dochodów, jak i warunki określenia wartości rezydualnej i finansowej stopy dyskontowej.
- (17) Zaproponowana jako orientacyjny punkt odniesienia stopa dyskontowa w wysokości 4 % powinna być oparta na obecnej długoterminowej stopie zwrotu z międzynarodowego portfela inwestycji obliczonego jako średnia zwrotu w wysokości 3 % z aktywów korygowana w górę o 1 %, co odzwierciedla odsetek, o jaki spadł średni długoterminowy dochód z obligacji skarbowych na terenie Unii od ustanowienia finansowej stopy dyskontowej dla okresu programowania 2007-2013.
- (18) Zasada „zanieczyszczający płaci” wymaga, aby środowiskowe koszty zanieczyszczeń oraz koszty zapobiegania im były ponoszone przez tych, którzy spowodowali zanieczyszczenie, oraz aby systemy pobierania opłat odzwierciedlały pełne koszty, w tym koszty kapitału, usług środowiskowych, koszty środowiskowe zanieczyszczenia oraz wdrożonych środków prewencyjnych, jak i koszty związane z niedostatkiem stosowanych zasobów.
- (19) Aby ograniczyć obciążenia administracyjne, należy umożliwić beneficjentom stosowanie istniejących metod i odpowiednich stóp określonych w ramach innych polityk Unii celem obliczenia kosztów pośrednich, jeśli operacje i beneficjenci są podobnego rodzaju.
- (20) W celu zapewnienia, że operacje wspierane w ramach EFSI, które mogą stosować stawkę ryczałtową dla kosztów pośrednich ustanowioną w ramach innych polityk Unii, są podobne do operacji finansowanych w ramach tych polityk, należy określić kategorie interwencji oraz priorytety lub środki inwestycyjne, którym podlegają.

- (21) Należy ustalić metodykę, która ma być wykorzystana do celów przeprowadzania oceny jakości dużych projektów. Ocena jakości przeprowadzona przez niezależnych ekspertów jest warunkiem wstępnym przedłożenia dużego projektu Komisji przez państwo członkowskie przy wykorzystaniu procedury powiadomienia przewidzianej w rozporządzeniu (UE) nr 1303/2013.
- (22) Jeśli państwo członkowskie opowie się za wykorzystaniem procedury powiadomienia, powinno zdecydować, czy duży projekt ma zostać poddany ocenie niezależnych ekspertów przy wsparciu pomocy technicznej Komisji czy też, za zgodą Komisji, ocenie innych niezależnych ekspertów.
- (23) Zdolność, kompetencje i bezstronność niezależnych ekspertów przeprowadzających ocenę jakości dużych projektów to główne czynniki określające wysoką jakość i wiarygodność wyników oceny. Dlatego należy ustanowić pewne wymogi dla niezależnych ekspertów, aby zapewnić wiarygodność i jakość przeprowadzanej przez nich oceny jakości. Wszyscy niezależni eksperci powinni spełniać te wymogi, niezależnie do tego, czy mają oni wsparcie pomocy technicznej z inicjatywy Komisji czy też wspiera ich państwo członkowskie. Państwo członkowskie powinno odpowiadać za zweryfikowanie, czy niezależni eksperci spełniają wymogi, zanim porozumie się z Komisją w sprawie ich wyboru.
- (24) Ustanowienie jasnych kryteriów jest konieczne, gdyż jedynie duże projekty, które dostały pozytywną ocenę niezależnych ekspertów, mogą zostać przedłożone Komisji w drodze procedury powiadomienia. Należy również określić etapy procesu oceny oraz parametry, które zostaną użyte do oceny jakości, tak aby zapewnić takie samo podejście metodologiczne do oceny jakości każdego dużego projektu oraz przeprowadzenie jej w sposób, który przyczynia się do ulepszenia jakości ocenianych dużych projektów.
- (25) W rozporządzeniu (UE) nr 1303/2013 zawarty jest wymóg ustanowienia przez instytucję zarządzającą systemem elektronicznej rejestracji i przechowywania danych dotyczących każdej operacji, które są niezbędne do monitorowania, ewaluacji, zarządzania finansowego, weryfikacji i audytu, w tym danych dotyczących poszczególnych uczestników operacji. Należy zatem ustanowić wykaz danych, które należy rejestrować i przechowywać w tym systemie.
- (26) Niektóre dane mają znaczenie dla konkretnych rodzajów operacji lub jedynie dla niektórych EFSI; dlatego należy określić zakres zastosowania wymogów odnośnie do danych. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 i (UE) nr 1304/2013 ⁽¹⁾ określają szczególne wymogi rejestracji i przechowywania danych poszczególnych uczestników operacji wspieranych ze środków EFS, które należy uwzględnić.
- (27) W wykazie danych należy uwzględnić wymogi w zakresie sprawozdawczości określone w rozporządzeniu (UE) nr 1303/2013 oraz w rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy w celu zapewnienia, aby dane konieczne do zarządzania finansowego i monitorowania, w tym dane niezbędne do przygotowania wniosków o płatność, zestawień wydatków oraz sprawozdań z wdrażania, istniały dla każdej operacji w formie, w której mogą być łatwo agregowane i uzgadniane. Należy w nim również uwzględnić fakt, że pewne dane podstawowe dotyczące operacji w formie elektronicznej są konieczne do skutecznego zarządzania finansowego operacjami oraz aby spełnić wymóg publikowania podstawowych informacji dotyczących operacji. Niektóre inne dane konieczne są do tego, aby skutecznie planować i przeprowadzać kontrole i audyty.
- (28) Wykaz danych, które należy rejestrować i przechowywać, nie powinien przesądzać o danych technicznych lub o strukturze elektronicznych systemów ustanowionych przez instytucje zarządzające ani wpływać na format rejestrowanych i przechowywanych danych, o ile nie stwierdzono tego wyraźnie inaczej w niniejszym rozporządzeniu. Nie powinien on również przesądzać o sposobie wprowadzania danych do systemu i ich generowania; w niektórych przypadkach dane włączone do wykazu mogą wymagać wprowadzania wielu wartości. Konieczne jest jednak określenie pewnych reguł dotyczących charakteru tych danych w celu zapewnienia, aby instytucja zarządzająca mogła wypełniać swoje obowiązki w zakresie monitorowania, ewaluacji, zarządzania finansowego, weryfikacji i audytu, w tym w przypadkach wymagających przetwarzania danych dotyczących poszczególnych uczestników operacji.
- (29) Aby zapewnić możliwość sprawdzenia i audytu wydatków w ramach programów operacyjnych, należy określić kryteria, które powinna spełniać ścieżka audytu, aby została uznana za właściwą.
- (30) Należy zapewnić, odnośnie do audytu na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, aby Komisja i państwa członkowskie zapobiegały nieupoważnionemu ujawnieniu danych lub dostępowi do danych osobowych, oraz określić, do jakich celów Komisja i państwa członkowskie mogą przetwarzać takie dane.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 470).

- (31) Instytucja audytowa jest odpowiedzialna za audyty operacji. W celu zapewnienia odpowiedniego zakresu i skuteczności takich audytów oraz prowadzenia ich zgodnie z takimi samymi standardami we wszystkich państwach członkowskich, konieczne jest ustanowienie warunków, które powinny spełniać te audyty.
- (32) Należy określić szczegółowo podstawę doboru próby operacji przeznaczonych do audytu, której powinna przestrzegać instytucja audytowa przy ustalaniu metody doboru próby lub jej zatwierdzeniu, w tym przy określaniu jednostki próby, niektórych kryteriów technicznych, które mają zostać użyte do próby oraz koniecznych czynników, które należy uwzględnić przy pobieraniu dodatkowych prób.
- (33) Instytucja audytowa powinna sporządzić ważną opinię audytową dotyczącą zestawień wydatków, o których mowa w rozporządzeniu (UE) nr 1303/2013. W celu zapewnienia odpowiedniego zakresu oraz zawartości audytów zestawień wydatków oraz prowadzenia ich zgodnie z takimi samymi standardami we wszystkich państwach członkowskich, konieczne jest ustanowienie warunków, które powinny spełniać te audyty.
- (34) W celu zapewnienia pewności prawa i równego traktowania wszystkich państw członkowskich przy dokonywaniu korekt finansowych spójnych z zasadą proporcjonalności, należy ustalić kryteria służące do określania poważnych defektów w skutecznym funkcjonowaniu systemów zarządzania i kontroli, zdefiniować główne rodzaje takich poważnych defektów oraz określić kryteria stosowane do ustalenia poziomu korekty finansowej, która ma być zastosowana, jak również kryteria stosowania stawek zryczałtowanych lub ekstrapolowanych korekt finansowych.
- (35) W celu zapewnienia szybkiego stosowania środków przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, rozporządzenie to powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia następujące przepisy uzupełniające rozporządzenie (UE) nr 1303/2013:

- a) przepisy uzupełniające część drugą tego rozporządzenia, mające zastosowanie do EFRR, EFS, Funduszu Spójności, EFRROW oraz EFMR (zwanymi dalej „EFSI”) odnośnie do:
- (i) kryteriów określających poziom korekty finansowej, która ma zostać zastosowana na podstawie ram wykonania;
  - (ii) przepisów dotyczących instrumentów finansowych odnośnie do:
    - dodatkowych przepisów szczególnych dotyczących zakupu gruntu oraz łączenia pomocy technicznej z instrumentami finansowymi,
    - dodatkowych przepisów szczególnych dotyczących roli, zakresu odpowiedzialności i obowiązków podmiotów wdrażających instrumenty finansowe, związanych z nimi kryteriów wyboru i produktów, które mogą być dostarczone poprzez instrumenty finansowe,
    - przepisów dotyczących zarządzania niektórymi instrumentami finansowymi oraz kontroli nad nimi, w tym kontroli przeprowadzanych przez instytucje zarządzające i audytowe, zasad przechowywania dokumentów potwierdzających, elementów, które mają potwierdzać takie dokumenty, oraz rozwiązań w zakresie zarządzania, kontroli i audytu,
    - przepisów dotyczących wycofania płatności do instrumentów finansowych i wynikających stąd dostosowań w odniesieniu do wniosków o płatność,
    - przepisów szczególnych dotyczących ustanowienia systemu kapitalizacji rocznych rat dla dotacji na spłatę odsetek i dotacji na opłaty gwarancyjne,
    - przepisów szczególnych dotyczących kryteriów ustalania kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie na podstawie wyników i mających zastosowanie progów, a także przepisów dotyczących zwrotu skapitalizowanych kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie w odniesieniu do instrumentów kapitałowych i mikrokredytów;

- (iii) metody obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód po ukończeniu;
  - (iv) stawki ryczałtowej dla kosztów pośrednich oraz odnośnych metod mających zastosowanie w innych politykach Unii;
- b) przepisy uzupełniające część trzecią tego rozporządzenia mające zastosowanie do EFRR i Funduszu Spójności odnośnie do metodyki, która ma być stosowana przy przeprowadzaniu oceny jakości dużych projektów;
- c) przepisy uzupełniające część czwartą tego rozporządzenia mające zastosowanie do EFRR, EFS, Funduszu Spójności oraz EFMR odnośnie do:
- (i) przepisów określających informacje w odniesieniu do danych, które mają być zapisywane i przechowywane w formie skomputeryzowanej w ramach systemu monitorowania ustanowionego przez instytucję zarządzającą;
  - (ii) szczegółowych minimalnych wymogów dotyczących ścieżki audytu w zakresie utrzymywania zapisów księgowych oraz przechowywania dokumentów potwierdzających na poziomie instytucji certyfikującej, instytucji zarządzającej, instytucji pośredniczących i beneficjentów;
  - (iii) zakresu i zawartości audytów operacji i audytów zestawienia wydatków oraz metodyki doboru próby operacji;
  - (iv) szczegółowych przepisów dotyczących wykorzystania danych zgromadzonych podczas audytów przeprowadzanych przez urzędników Komisji lub upoważnionych przedstawicieli Komisji;
  - (v) szczegółowych przepisów dotyczących kryteriów służących do określania poważnych defektów w skutecznym funkcjonowaniu systemów zarządzania i kontroli, w tym głównych rodzajów takich poważnych defektów; kryteriów stosowanych do ustalenia poziomu korekty finansowej, która ma być zastosowana, oraz kryteriów stosowania stawek zryczałtowanych lub ekstrapolowanych.

ROZDZIAŁ II

PRZEPISY UZUPEŁNIAJĄCE CZĘŚĆ DRUGĄ ROZPORZĄDZENIA (UE) Nr 1303/2013 MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO EFSI

SEKCJA I

Kryteria określające poziom korekty finansowej, która ma zostać zastosowana na podstawie ram wykonania

(Artykuł 22 ust. 7 akapit czwarty rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Artykuł 2

Określenie poziomu korekty finansowej

(Artykuł 22 ust. 7 akapit czwarty rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. Zgodnie z art. 22 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 poziom korekty finansowej, którą ma zastosować Komisja, powinien być stawką zryczałtowaną określoną na podstawie stosunku między średnią poziomą wykonania dla wszystkich wskaźników produktu i kluczowych etapów wdrażania wybranych do ram wykonania a poziomem wykonania wskaźnika finansowego wybranego do tych ram wykonania („współczynnik wykonania/absorpcji”).
2. Współczynnik wykonania/absorpcji jest obliczany w następujący sposób:
  - a) ostateczna wartość osiągnięta dla każdego wskaźnika produktu i kluczowego etapu wdrażania wybranego do ram wykonania dla danego priorytetu dzielona jest przez odpowiednie wartości docelowe w celu otrzymania ich ostatecznego stopnia wykonania wyrażonego jako wartość procentowa celu końcowego;
  - b) określa się średnią ostatecznych stopni wykonania dla wszystkich wskaźników produktu i kluczowych etapów wdrażania wybranych do ram wykonania dla danego priorytetu. W tym celu, jeśli obliczony ostateczny stopień wykonania przekracza 100 %, liczy się go jako 100 %;

- c) ostateczna wartość osiągnięta dla wskaźnika finansowego wybranego do ram wykonania dla danego priorytetu dzielona jest przez odpowiednią wartość docelową w celu otrzymania jego ostatecznego stopnia wykonania wyrażonego jako wartość procentowa celu końcowego. W tym celu, jeśli obliczony ostateczny stopień wykonania przekracza 100 %, liczy się go jako 100 %;
  - d) średnia ostatecznych stopni wykonania dla wszystkich wskaźników produktu i kluczowych etapów wdrażania wybranych do ram wykonania dla danego priorytetu dzielona jest przez ostateczny stopień wykonania wskaźnika finansowego wybranego do ram wykonania dla danego priorytetu.
3. Jeśli priorytet odnosi się do więcej niż jednego EFSI lub kategorii regionu, współczynnik wykonania/absorpcji obliczany jest oddzielnie dla każdego EFSI lub kategorii regionu.

Artykuł 3

Poziom korekty finansowej

(Artykuł 22 ust. 7 akapit czwarty rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. Poziom korekty finansowej ustalany jest w następujący sposób:
  - a) dla współczynnika wykonania/absorpcji poniżej 65 %, ale nie mniejszego niż 60 %, stosuje się stawkę ryczałtową w wysokości 5 %;
  - b) dla współczynnika wykonania/absorpcji poniżej 60 %, ale nie mniejszego niż 50 %, stosuje się stawkę ryczałtową w wysokości 10 %;
  - c) dla współczynnika wykonania/absorpcji poniżej 50 % stosuje się stawkę ryczałtową w wysokości 25 %.
2. Stawka ryczałtowa stosowana jest do wkładu z EFSI określonego na podstawie deklarowanych przez państwo członkowskie wydatków w ramach priorytetu, który spełnia warunki, o których mowa w pierwszym akapicie art. 22 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, po zastosowaniu jakiegokolwiek innej korekty finansowej.

Jeśli priorytet odnosi się do więcej niż jednego EFSI lub więcej niż jednej kategorii regionu, stawkę ryczałtową stosuje się oddzielnie dla każdego EFSI lub kategorii regionu.

3. Zewnętrzne czynniki przyczyniające się do poważnego niepowodzenia w osiągnięciu celów, inne niż te, o których mowa w art. 22 ust. 7 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, należy rozważać indywidualnie. Stawka ryczałtowa korekty określona w ust. 1 może być zmniejszona o maksymalnie 50 %, biorąc pod uwagę zakres w jakim poważne niepowodzenie zależy od tych czynników.
4. Gdyby zastosowanie stawki ryczałtowej określonej zgodnie z ust. 1 było nieproporcjonalne, stawka korekty ulega pomniejszeniu.

SEKCJA II

Instrumenty finansowe

Artykuł 4

Przepisy szczególne dotyczące zakupu gruntu

(Artykuł 37 ust. 13 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. Instrumenty finansowe finansowane z EFRR, Funduszu Spójności i EFRROW mogą wspierać inwestycje, które obejmują zakup gruntów niezabudowanych i zabudowanych na kwotę nieprzekraczającą 10 % wkładu z programu wypłaconego na rzecz ostatecznego odbiorcy. W przypadku gwarancji procent ten ma zastosowanie do kwoty pożyczki lub innych instrumentów podziału ryzyka.
2. W przypadkach wsparcia z instrumentów finansowych na rzecz ostatecznych odbiorców w odniesieniu do inwestycji w infrastrukturę, których celem jest wspieranie rozwoju obszarów miejskich lub rewitalizacja obszarów miejskich, limit, o którym mowa w ust. 1, wynosi 20 %.
3. W wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach instytucja zarządzająca może odstąpić od limitów określonych w ust. 1 i 2 w przypadku operacji dotyczących ochrony środowiska naturalnego.

Artykuł 5

Łączenie pomocy technicznej z instrumentami finansowymi

(Artykuł 37 ust. 13 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Dotacje na rzecz wsparcia technicznego mogą być łączone z instrumentami finansowymi w ramach jednej operacji zgodnie z art. 37 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 jedynie do celów technicznego przygotowania przyszłej inwestycji na korzyść odbiorcy ostatecznego, który ma otrzymać wsparcie z przedmiotowej operacji.

Artykuł 6

Przepisy szczególne dotyczące roli, zakresu odpowiedzialności i obowiązków podmiotów wdrażających instrumenty finansowe

(Artykuł 38 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. Podmioty wdrażające instrumenty finansowe wykonują swoje obowiązki zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz działają z dbałością o jakość zawodową, skutecznością, przejrzystością i starannością, których oczekuje się ze strony doświadczonego podmiotu zawodowo zajmującego się wdrażaniem instrumentów finansowych. Zapewniają one, aby:

- a) odbiorcy ostateczni otrzymujący wsparcie z instrumentów finansowych byli wybierani z odpowiednim uwzględnieniem charakteru instrumentu finansowego oraz potencjalnej trwałości ekonomicznej projektów inwestycyjnych, które mają być finansowane. Ich wybór jest przejrzysty i obiektywnie uzasadniony i nie może prowadzić do powstania konfliktu interesów;
- b) odbiorcy ostateczni byli informowani, że finansowanie pochodzi z programów współfinansowanych z EFSI, zgodnie z wymogami ustanowionymi w art. 115 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 dla EFRR, EFS i Funduszu Spójności, w art. 66 ust. 1 lit. c) ppkt (i) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013⁽¹⁾ dla EFRROW oraz w przyszłym unijnym akcie prawnym ustanawiającym warunki wsparcia finansowego na rzecz polityki morskiej i rybołówstwa na okres programowania 2014-2020 dla EFMR („rozporządzenie w sprawie EFMR”);
- c) wsparcie udzielane w ramach instrumentów finansowych było proporcjonalne i wpływało w jak najmniejszym stopniu na konkurencję;
- d) preferencyjne wynagrodzenie inwestorów prywatnych lub inwestorów publicznych działających zgodnie z zasadą gospodarki rynkowej, o którym mowa w art. 37 ust. 2 lit. c) oraz art. 44 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, było proporcjonalne do ryzyka podejmowanego przez tych inwestorów oraz ograniczone do koniecznego minimum, aby przyciągnąć takich inwestorów, co powinno być zapewnione w zasadach i warunkach oraz gwarancjach proceduralnych.

2. Jako że bezpośrednia odpowiedzialność finansowa instytucji zarządzającej wobec podmiotów wdrażających instrumenty finansowe lub odbiorców ostatecznych, jak również jej odpowiedzialność odnośnie do jakiegokolwiek innego długu lub zobowiązania instrumentu finansowego nie może przekraczać kwoty zaangażowanej przez instytucję zarządzającą w instrument finansowy w ramach odpowiednich umów o finansowaniu, podmioty wdrażające instrumenty finansowe zapewniają, aby do instytucji zarządzającej nie zgłaszano żadnych roszczeń wykraczających poza kwotę zaangażowaną przez tę instytucję w instrument finansowy.

3. Podmioty wdrażające instrumenty finansowe są odpowiedzialne za zwrot wkładów z programu, których dotyczą nieprawidłowości, wraz z odsetkami i innymi korzyściami wygenerowanymi przez te wkłady.

Podmioty wdrażające instrumenty finansowe nie są jednak odpowiedzialne za zwrot kwot, o których mowa w akapicie pierwszym, pod warunkiem że wykażą, że w przypadku danej nieprawidłowości łącznie spełniono wszystkie następujące warunki:

- a) nieprawidłowość pojawiła się na poziomie odbiorców ostatecznych lub, w przypadku funduszu funduszy, na poziomie pośredników finansowych lub odbiorców ostatecznych;
- b) podmioty wdrażające instrumenty finansowe spełniły wymogi zawarte w ust. 1 niniejszego artykułu odnośnie do wkładów z programu, których dotyczy nieprawidłowość;
- c) kwoty, których dotyczy nieprawidłowość, nie mogły zostać odzyskane, pomimo tego że podmioty wdrażające instrumenty finansowe podjęły z należytą starannością wszystkie mające zastosowanie środki umowne i prawne.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 487).

Artykuł 7

Kryteria wyboru podmiotów wdrażających instrumenty finansowe

(Artykuł 38 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. Dokonując wyboru podmiotu mającego wdrażać instrument finansowy zgodnie z art. 38 ust. 4 lit. a), art. 38 ust. 4 lit. b) ppkt (ii) oraz (iii) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, instytucja zarządzająca upewnia się, że podmiot ten spełnia następujące minimalne wymogi:

- a) uprawnienia do wykonywania odpowiednich zadań wdrożeniowych na mocy przepisów unijnych i krajowych;
- b) odpowiednią trwałość ekonomiczną i wykonalność finansową;
- c) odpowiednią zdolność do wdrażania instrumentu finansowego, w tym strukturę organizacyjną i ramy zarządzania zapewniające niezbędną wiarygodność dla instytucji zarządzającej;
- d) sprawny i skuteczny system wewnętrznej kontroli;
- e) użytkowanie systemu księgowego zapewniającego rzetelne, kompletne i wiarygodne informacje w odpowiednim czasie;
- f) zgoda na poddanie się audytowi przeprowadzanemu przez instytucje audytowe państwa członkowskiego, Komisji i Europejskiego Trybunału Obrachunkowego.

2. Przy wyborze podmiotu, o którym mowa w ust. 1, instytucja zarządzająca odpowiednio uwzględnia charakter instrumentu finansowego, który ma być wdrożony, doświadczenie podmiotu we wdrażaniu podobnych instrumentów finansowych, wiedzę i doświadczenie proponowanych członków zespołu oraz zdolność operacyjną i finansową podmiotu. Wybór powinien być przejrzysty i obiektywnie uzasadniony i nie może prowadzić do powstania konfliktu interesów. Należy zastosować przynajmniej następujące kryteria wyboru:

- a) solidność i wiarygodność metodyki w celu identyfikacji i oceny pośredników finansowych lub odbiorców ostatecznych, o ile ma to zastosowanie;
- b) poziom kosztów zarządzania i opłat za wdrażanie instrumentu finansowego oraz metodyka zaproponowana do ich obliczenia;
- c) zasady i warunki stosowane odnośnie do wsparcia na rzecz ostatecznych odbiorców, w tym polityka cenowa;
- d) zdolność pozyskania środków na inwestycje na rzecz odbiorców ostatecznych, obok wkładów z programu;
- e) zdolność wykazania dodatkowej działalności w porównaniu z obecną działalnością;
- f) w przypadkach gdy podmiot wdrażający instrument finansowy przeznacza swoje własne środki finansowe na instrument finansowy lub dzieli się ryzykiem, proponowane środki w celu zapewnienia zgodności interesów oraz zmniejszenia możliwego konfliktu interesu.

3. W przypadku gdy podmiot wdrażający fundusz funduszy, w tym EBI, przekazuje dalej wdrażanie zadań pośrednikowi finansowemu, zapewnia on, aby wymogi i kryteria, o których mowa w ust. 1 i 2, były spełnione w odniesieniu do tego pośrednika finansowego.

Artykuł 8

Przepisy szczególne dotyczące gwarancji dostarczanych poprzez instrumenty finansowe

(Artykuł 38 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

W przypadkach gdy instrumenty finansowe obejmują gwarancje, powinny być spełnione następujące wymogi:

- a) należy osiągnąć odpowiedni współczynnik mnożnikowy między kwotą wkładu z programu przeznaczoną na pokrycie spodziewanych i niespodziewanych strat z nowych pożyczek lub innych instrumentów podziału ryzyka, które mają być pokryte z gwarancji, a wartością odpowiednich wypłaconych nowych pożyczek lub innych instrumentów podziału ryzyka;
- b) współczynnik mnożnikowy ustala się w oparciu o ostrożną ocenę *ex ante* ryzyka dla konkretnego oferowanego produktu gwarancyjnego, uwzględniając szczególne warunki rynkowe, strategię inwestycyjną instrumentu finansowego oraz zasady oszczędności i efektywności. Ocena *ex ante* ryzyka może zostać poddana przeglądowi, o ile będzie to uzasadnione późniejszymi warunkami rynkowymi;

- c) wkład z programu przeznaczony na dotrzymanie zobowiązań wynikających z gwarancji odzwierciedla taką ocenę *ex ante* ryzyka;
- d) jeśli pośrednik finansowy lub jednostka korzystająca z gwarancji nie przeznaczyli planowanej kwoty nowych pożyczek lub innych instrumentów podziału ryzyka na rzecz odbiorców ostatecznych, kwalifikowalne wydatki powinny zostać proporcjonalnie pomniejszone.

Artykuł 9

Zarządzanie instrumentami finansowymi ustanowionymi na poziomie krajowym, regionalnym, transnarodowym lub transgranicznym oraz kontrola nad nimi

(Artykuł 40 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. W przypadku operacji, w których wsparcie z programów trafia do instrumentów finansowych ustanowionych na poziomie krajowym, regionalnym, transnarodowym lub transgranicznym, o których mowa w art. 38 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, instytucja zarządzająca zapewnia, aby:

- a) operacje były zgodne z mającymi zastosowanie przepisami, odpowiednim programem i odpowiednią umową o finansowaniu, zarówno podczas procesu oceny, jak i wyboru operacji, oraz podczas ustanawiania i wdrażania instrumentu finansowego;
- b) umowy o finansowaniu zawierały postanowienia w sprawie wymogów audytu i ścieżki audytu zgodnie z pkt 1 lit. e) załącznika IV do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013;
- c) kontrole zarządcze przeprowadzane były w ciągu całego okresu programowania oraz podczas ustanawiania i wdrażania instrumentów finansowych, zgodnie z art. 125 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 w przypadku EFRR, EFS, Funduszu Spójności oraz EFMR, zaś zgodnie z art. 58 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 w przypadku EFRROW;
- d) dokumenty potwierdzające dla wydatków zadeklarowanych jako kwalifikowalne były:
  - (i) przechowywane w odniesieniu do operacji przez instytucję zarządzającą, pośrednika finansowego lub podmiot, który wdraża fundusz funduszy w przypadku wdrażania instrumentu finansowego przez fundusz funduszy, aby zapewnić dowody wykorzystania funduszy do planowanych celów, zgodności z mającymi zastosowanie przepisami oraz zgodności z kryteriami i warunkami finansowania w ramach odpowiednich programów;
  - (ii) dostępne, aby umożliwić weryfikację zgodności z prawem i prawidłowości wydatków zadeklarowanych Komisji;
- e) dokumenty potwierdzające umożliwiające weryfikację zgodności z przepisami unijnymi i krajowymi oraz z warunkami finansowania obejmowały przynajmniej:
  - (i) dokumenty dotyczące ustanowienia instrumentu finansowego;
  - (ii) dokumenty określające kwoty wnoszone przez każdy program i w ramach każdej osi priorytetowej do instrumentu finansowego, wydatki kwalifikowalne w ramach programów oraz odsetki i inne korzyści generowane dzięki wsparciu z EFSI i ponownemu wykorzystaniu środków związanych z EFSI zgodnie z art. 43 i 44 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013;
  - (iii) dokumenty dotyczące funkcjonowania instrumentu finansowego, łącznie z dokumentami związanymi z monitorowaniem, sprawozdawczością i weryfikacją;
  - (iv) dokumenty wykazujące zgodność z art. 43, 44 i 45 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013;
  - (v) dokumenty dotyczące wycofania wkładów z programu oraz likwidacji instrumentu finansowego;
  - (vi) dokumenty dotyczące kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie;
  - (vii) formularze wniosków lub dokumenty równoważne, przedłożone przez odbiorców ostatecznych wraz z dokumentami potwierdzającymi, obejmujące plany biznesowe, a w odpowiednich przypadkach poprzednie roczne sprawozdania finansowe;
  - (viii) listy kontrolne i sprawozdania od podmiotów wdrażających instrument finansowy, jeśli są dostępne;
  - (ix) deklaracje złożone w związku z pomocą *de minimis*, w stosownych przypadkach;
  - (x) umowy zawarte w związku ze wsparciem udzielanym poprzez instrument finansowy, w tym w formie inwestycji kapitałowych, pożyczek, gwarancji lub innych form inwestycji na rzecz ostatecznych odbiorców;

- (xi) dowody, że wsparcie udzielane poprzez instrument finansowy zostało wykorzystane do przewidzianych celów;
- (xii) ewidencję przepływów finansowych między instytucją zarządzającą a instrumentem finansowym oraz w ramach instrumentu finansowego na każdym poziomie, do poziomu ostatecznych odbiorców, zaś w przypadku gwarancji dowód, że pożyczki zostały wypłacone;
- (xiii) oddzielną ewidencję lub kody księgowe dla wkładu z programu wypłaconego lub gwarancji zaangażowanych przez instrument finansowy na rzecz odbiorcy ostatecznego.

2. W przypadku operacji, w których wsparcie z programów trafia do instrumentów finansowych w ramach EFRR, EFS, Funduszu Spójności i EFMR, instytucje audytowe zapewniają audyt instrumentów finansowych w trakcie całego okresu programowania aż do ich zamknięcia, zarówno w ramach audytów systemów, jak i audytów operacji, zgodnie z art. 127 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

W przypadku operacji, w których wsparcie z programów trafia do instrumentów finansowych w ramach EFRROW, instytucje audytowe zapewniają audyt instrumentów finansowych podczas całego okresu programowania do ich zamknięcia, w ramach audytów systemów i audytów operacji, zgodnie z art. 59 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013⁽¹⁾.

3. W przypadku instrumentów finansowych wdrażanych przez EBI zgodnie z art. 38 ust. 4 lit. b) ppkt (i) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013:

- a) instytucja zarządzająca upoważnia firmę, która działa na podstawie wspólnych ram ustanowionych przez Komisję, do przeprowadzania kontroli operacji na miejscu w rozumieniu art. 125 ust. 5 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013;
- b) instytucja audytowa upoważnia firmę, która działa na podstawie wspólnych ram ustanowionych przez Komisję, do przeprowadzania audytów operacji.

Instytucja audytowa formułuje swoją opinię audytową na podstawie informacji dostarczonych przez upoważnioną firmę.

4. W przypadku braku wspólnych ram ustanowionych przez Komisję, o których mowa w ust. 3, instytucja zarządzająca przedkłada propozycję metodyki przeprowadzania kontroli na miejscu, a instytucja audytowa przedstawia do zatwierdzenia Komisji propozycję metodyki audytów.

Artykuł 10

Przepisy dotyczące wycofania płatności do instrumentów finansowych i wynikających z tego dostosowań w odniesieniu do wniosków o płatność

(Artykuł 41 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Państwa członkowskie i instytucje zarządzające mogą wycofać wkłady z programów do instrumentów finansowych, o których mowa w art. 38 ust. 1 lit. a), i instrumentów finansowych, o których mowa w art. 38 ust. 1 lit. b), wdrażanych zgodnie z art. 38 ust. 4 lit. a) i b) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, jedynie w przypadku gdy wkłady nie zostały już zawarte we wniosku o płatność, o którym mowa w art. 41 tego rozporządzenia. Odnośnie do instrumentów finansowych wspieranych z EFRR, EFS, Funduszu Spójności i EFMR wkłady mogą jednak zostać wycofane, również w przypadku gdy do następnego wniosku o płatność wprowadzono zmiany dotyczące wycofania lub zastąpienia odpowiednich wydatków.

Artykuł 11

System kapitalizacji rocznych rat dla dotacji na spłatę odsetek i dotacji na opłaty gwarancyjne

(Artykuł 42 ust. 1 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. Skapitalizowane dotacje na spłatę odsetek i dotacje na opłaty gwarancyjne, o których mowa w art. 42 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, oblicza się na zakończenie okresu kwalifikowalności jako całość zdyskontowanych zobowiązań płatniczych do celów i dla okresów ustanowionych w tym artykule oraz zgodnie z odpowiednimi umowami o finansowanie.

⁽¹⁾ Rozporządzenie (UE) nr 1306/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 549).

2. Jakikolwiek kwoty pozostałe na rachunku powierniczym po upływie okresu, o którym mowa w art. 42 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, lub pozostałe w wyniku niespodziewanej likwidacji instrumentu finansowego przed upływem tego okresu, podlegają wykorzystaniu zgodnie z art. 45 tego rozporządzenia.

Artykuł 12

Kryteria ustalania kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie na podstawie wyników

(Artykuł 42 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. Instytucja zarządzająca oblicza koszty zarządzania i opłaty za zarządzanie, które mogą być zadeklarowane jako wydatki kwalifikowalne zgodnie z art. 42 ust. 1 lit. d) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, na podstawie następujących kryteriów opartych na wynikach, o których mowa w art. 42 ust. 5 tego rozporządzenia:

- a) wypłata wkładów z programu współfinansowanego z EFSI;
- b) środki finansowe zwrócone z inwestycji lub z uwolnienia zasobów zaangażowanych w ramach umów gwarancyjnych;
- c) jakość środków towarzyszących inwestycji przed podjęciem decyzji inwestycyjnej oraz po podjęciu tej decyzji, zmierzających do maksymalnego zwiększenia jej oddziaływania; oraz
- d) wkład instrumentu finansowego w realizację celów i produktów programu.

2. Instytucja zarządzająca informuje komitet monitorujący ustanowiony zgodnie z art. 47 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 o przepisach dotyczących obliczania poniesionych kosztów zarządzania lub opłat za zarządzanie instrumentem finansowym na podstawie wyników. Komitet monitorujący otrzymuje coroczne sprawozdania dotyczące kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie faktycznie wypłaconych w uprzednim roku kalendarzowym.

Artykuł 13

Progi dla kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie

(Artykuł 42 ust. 5 i 6 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. W przypadku podmiotu, który wdraża fundusz funduszy, koszty zarządzania i opłaty za zarządzanie, które można zadeklarować jako wydatki kwalifikowalne zgodnie z art. 42 ust. 1 lit. d) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, nie przekraczają sumy:

- a) 3 % dla pierwszych 12 miesięcy po podpisaniu umowy o finansowaniu, 1 % dla kolejnych 12 miesięcy, a następnie 0,5 % rocznie wkładów z programu wpłaconych do funduszu funduszy, obliczonych *pro rata temporis* od daty faktycznej wpłaty do funduszu funduszy do dnia zakończenia okresu kwalifikowalności, do dnia zwrotu do instytucji zarządzającej lub do dnia likwidacji, w zależności od tego, która data jest wcześniejsza; oraz
- b) 0,5 % rocznie wkładów z programu wypłaconych z funduszu funduszy pośrednikom finansowym, obliczonych *pro rata temporis* od daty faktycznej wypłaty przez fundusz funduszy do dnia zwrotu do funduszu funduszy, do dnia zakończenia okresu kwalifikowalności lub do dnia likwidacji, w zależności od tego, która data jest wcześniejsza.

2. W przypadku podmiotów wdrażających instrumenty finansowe zapewniające inwestycje kapitałowe, pożyczki, gwarancje lub mikrokredyty, w tym łączonych z dotacjami, dotacjami na spłatę odsetek lub dotacjami na opłaty gwarancyjne zgodnie z art. 37 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, koszty zarządzania i opłaty za zarządzanie, które można zadeklarować jako wydatki kwalifikowalne zgodnie z art. 42 ust. 1 lit. d) wspomnianego rozporządzenia, nie przekraczają sumy:

- a) podstawowego wynagrodzenia, które obliczane jest w następujący sposób:
  - (i) w przypadku instrumentu finansowego zapewniającego inwestycje kapitałowe, 2,5 % rocznie w ciągu pierwszych 24 miesięcy po podpisaniu umowy o finansowaniu, a następnie 1 % rocznie wkładów z programu przeznaczonych na dany instrument finansowy na podstawie właściwej umowy o finansowaniu, obliczonych *pro rata temporis* od daty podpisania odpowiedniej umowy o finansowaniu do dnia zakończenia okresu kwalifikowalności, do dnia zwrotu wkładów do instytucji zarządzającej lub do funduszu funduszy, lub do dnia likwidacji, w zależności od tego, która data jest wcześniejsza;
  - (ii) w przypadku wszystkich innych instrumentów finansowych, 0,5 % rocznie wkładów z programu wpłaconych do instrumentu finansowego, obliczonych *pro rata temporis* od daty faktycznej wpłaty do instrumentu finansowego do dnia zakończenia okresu kwalifikowalności, do dnia zwrotu do instytucji zarządzającej lub do funduszu funduszy, lub do dnia likwidacji, w zależności od tego, która data jest wcześniejsza; oraz

- b) wynagrodzenia opartego na wynikach, które obliczane jest w następujący sposób:
- (i) w przypadku instrumentu finansowego zapewniającego inwestycje kapitałowe, 2,5 % rocznie wkładów z programu wypłaconych w rozumieniu art. 42 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 odbiorcom ostatecznym w formie inwestycji kapitałowych, jak również zasobów finansowych zainwestowanych ponownie, przypisanych do wkładów z programu, które jeszcze muszą być zwrócone do instrumentu finansowego, obliczanych *pro rata temporis* od daty płatności na rzecz odbiorcy ostatecznego do dnia spłaty inwestycji, do dnia zakończenia procedury odzyskiwania w przypadku umorzenia lub do dnia zakończenia okresu kwalifikowalności, w zależności od tego, która data jest wcześniejsza;
  - (ii) w przypadku instrumentu finansowego zapewniającego pożyczki, 1 % rocznie wkładów z programu wypłaconych w rozumieniu art. 42 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 odbiorcom ostatecznym w formie pożyczek, jak również zasobów finansowych zainwestowanych ponownie, przypisanych do wkładów z programu, które jeszcze muszą być zwrócone do instrumentu finansowego, obliczanych *pro rata temporis* od daty płatności na rzecz odbiorcy ostatecznego do dnia spłaty inwestycji, do dnia zakończenia procedury odzyskiwania w przypadku niedotrzymania terminu płatności lub do dnia zakończenia okresu kwalifikowalności, w zależności od tego, która data jest wcześniejsza;
  - (iii) w przypadku instrumentu finansowego zapewniającego gwarancje, 1,5 % rocznie wkładów z programu zaangażowanych w ramach zaległych umów gwarancyjnych w rozumieniu art. 42 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, jak również zasobów finansowych zainwestowanych ponownie, przypisanych do wkładów z programu, obliczanych *pro rata temporis* od daty zaangażowania do terminu zapadalności umowy gwarancyjnej, do dnia zakończenia procedury odzyskiwania w przypadku niedotrzymania terminu płatności lub do dnia zakończenia okresu kwalifikowalności, w zależności od tego, która data jest wcześniejsza;
  - (iv) w przypadku instrumentu finansowego zapewniającego mikrokredyty, 1,5 % rocznie wkładów z programu wypłaconych w rozumieniu art. 42 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 odbiorcom ostatecznym w formie mikrokredytów, jak również zasobów finansowych zainwestowanych ponownie, przypisanych do wkładów z programu, które jeszcze muszą być zwrócone do instrumentu finansowego, obliczanych *pro rata temporis* od daty płatności na rzecz odbiorcy ostatecznego do dnia spłaty inwestycji, do dnia zakończenia procedury odzyskiwania w przypadku niedotrzymania terminu płatności lub do dnia zakończenia okresu kwalifikowalności, w zależności od tego, która data jest wcześniejsza;
  - (v) w przypadku instrumentu finansowego zapewniającego dotacje, dotacje na spłatę odsetek lub dotacje na opłaty gwarancyjne, zgodnie z art. 37 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, 0,5 % kwoty dotacji wypłaconej w rozumieniu art. 42 ust. 1 lit. a) tego rozporządzenia na rzecz odbiorców ostatecznych.

Przepisy niniejszego ustępu mają zastosowanie do podmiotu wdrażającego instrument finansowy zapewniający gwarancje niezależnie od tego, czy ten sam podmiot wdraża fundusz funduszy, podlegający przepisom ust. 4.

3. Łączna suma kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie w trakcie okresu kwalifikowalności ustanowionego w art. 65 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 nie przekracza następujących limitów:

- a) dla funduszu funduszy, 7 % całkowitej kwoty wkładów z programu wpłaconych do funduszu funduszy;
- b) dla instrumentu finansowego zapewniającego inwestycje kapitałowe, 20 % całkowitej kwoty wkładów z programu wpłaconych do instrumentu finansowego;
- c) dla instrumentu finansowego zapewniającego pożyczki, 8 % całkowitej kwoty wkładów z programu wpłaconych do instrumentu finansowego;
- d) dla instrumentu finansowego zapewniającego gwarancje, 10 % całkowitej kwoty wkładów z programu wpłaconych do instrumentu finansowego;
- e) dla instrumentu finansowego zapewniającego mikrokredyty, 10 % całkowitej kwoty wkładów z programu wpłaconych do instrumentu finansowego;
- f) dla instrumentu finansowego zapewniającego dotacje, dotacje na spłatę odsetek i dotacje na opłaty gwarancyjne, zgodnie z art. 37 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, 6 % całkowitej kwoty wkładów z programu wpłaconych do instrumentu finansowego.

4. W przypadku gdy ten sam podmiot wdraża fundusz funduszy i instrument finansowy, ani kwoty kwalifikowalnych kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie objęte ust. 1 i 2, ani limity określone w ust. 3 nie kumulują się w ramach tych samych wkładów z programu czy tych samych zasobów finansowych zainwestowanych ponownie, które są przypisane do wkładów z programu.

5. W przypadku gdy większość kapitału zainwestowanego w pośredników finansowych zapewniających inwestycje kapitałowe pochodzi od prywatnych inwestorów lub inwestorów publicznych działających zgodnie z zasadą gospodarki rynkowej, zaś wkład z programu zapewniany jest na zasadzie równorzędności z inwestorami prywatnymi, koszty zarządzania i opłaty za zarządzanie są zgodne z zasadami rynku i nie przewyższają kosztów i opłat płaconych przez inwestorów prywatnych.

6. Progi ustanowione w ust. 1, 2 i 3 mogą być przekroczone, w przypadku gdy są pobierane przez podmiot wdrażający instrument finansowy, w tym, w stosownych przypadkach, podmiot wdrażający fundusz funduszy, który został wybrany w drodze procedury przetargowej zgodnie z obowiązującymi przepisami, a w procedurze przetargowej udowodniono potrzebę wyższych kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie.

Artykuł 14

Zwrot skapitalizowanych kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie w odniesieniu do instrumentów kapitałowych i mikrokredytów

(Artykuł 42 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. Skapitalizowane koszty zarządzania i opłaty za zarządzanie, które mają zostać zwrócone jako wydatki kwalifikowalne zgodnie z art. 42 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, są obliczane pod koniec okresu kwalifikowalności jako całość zdyskontowanych kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie, które mają zostać wypłacone po okresie kwalifikowalności za okres ustanowiony w art. 42 ust. 2 wspomnianego rozporządzenia i zgodnie z odpowiednimi umowami o finansowanie.

2. Skapitalizowane koszty zarządzania i opłaty za zarządzanie, które mają zostać zapłacone po okresie kwalifikowalności w ramach instrumentu finansowego zapewniającego mikrokredyt, nie przekraczają 1 % rocznie wkładów z programu wypłaconego odbiorcom ostatecznym w rozumieniu art. 42 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 w formie pożyczek, które dopiero mają być zwrócone do instrumentu finansowego, obliczone *pro rata temporis* od zakończenia okresu kwalifikowalności do dnia spłaty inwestycji, do dnia zakończenia procedury odzyskiwania w przypadku niedotrzymania terminu płatności lub do dnia zakończenia okresu, o którym mowa w art. 42 ust. 2 tego rozporządzenia, w zależności od tego, która data jest wcześniejsza.

3. Skapitalizowane koszty zarządzania i opłaty za zarządzanie, które mają zostać zapłacone po okresie kwalifikowalności w ramach instrumentu finansowego zapewniającego inwestycje kapitałowe, nie przekraczają 1,5 % rocznie wkładów z programu wypłaconego odbiorcom ostatecznym w rozumieniu art. 42 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 w formie inwestycji kapitałowych, które dopiero mają być zwrócone do instrumentu finansowego, obliczone *pro rata temporis* od zakończenia okresu kwalifikowalności do dnia spłaty inwestycji, do dnia zakończenia procedury odzyskiwania w przypadku niedotrzymania terminu płatności lub do dnia zakończenia okresu, o którym mowa w art. 42 ust. 2 tego rozporządzenia, w zależności od tego, która data jest wcześniejsza.

4. Jakiegokolwiek kwoty pozostałe na rachunku powierniczym po okresie, o którym mowa w art. 42 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, lub w wyniku niespodziewanej likwidacji instrumentu finansowego przed upływem tego okresu, podlegają wykorzystaniu zgodnie z art. 45 tego rozporządzenia.

SEKCJA III

Metoda obliczania zdyskontowanego dochodu operacji generujących dochód

Artykuł 15

Metoda obliczania zdyskontowanego dochodu

(Artykuł 61 ust. 3 akapit siódmy rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. Do celów stosowania metody, o której mowa w art. 61 ust. 3 lit. b) akapit pierwszy rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, zdyskontowany dochód operacji obliczany jest poprzez odliczenie zdyskontowanych kosztów od zdyskontowanego przychodu i, w stosownych przypadkach, przez dodanie wartości rezydualnej inwestycji.

2. Zdyskontowany dochód operacji obliczany jest w określonym okresie odniesienia mającym zastosowanie do sektora właściwego dla danej operacji, o którym mowa w załączniku I. Okres odniesienia obejmuje okres wdrażania operacji.

3. Przychody i koszty określone są poprzez zastosowanie metody przyrostowej na podstawie porównania przychodu i kosztów przy założeniu nowej inwestycji z przychodami i kosztami w przypadku braku nowej inwestycji.

W przypadku gdy operacja polega na stworzeniu nowych aktywów, przychody i koszty są przychodami i kosztami nowej inwestycji.

4. W przypadku gdy podatek od wartości dodanej nie jest kosztem kwalifikowalnym zgodnie z art. 69 ust. 3 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, obliczenie zdyskontowanego dochodu odbywa się w oparciu o dane liczbowe nieuwzględniające podatku od wartości dodanej.

Artykuł 16

Określenie przychodów

(Artykuł 61 ust. 3 akapit siódmy rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Do celów obliczenia zdyskontowanego dochodu, przychody określone są na następującej podstawie:

- a) w stosownych przypadkach opłaty ponoszone przez użytkownika są ustalane zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” oraz, w razie potrzeby, uwzględniają kwestie dostępności cenowej;
- b) przychód nie obejmuje transferów z budżetów krajowych lub regionalnych ani z krajowych publicznych systemów ubezpieczeń;
- c) w przypadku gdy w operacji dodaje się nowe aktywa, aby uzupełnić już istniejącą usługę lub infrastrukturę, należy uwzględnić zarówno wkład ze strony nowych użytkowników, jak i dodatkowe wkłady ze strony już istniejących użytkowników nowej lub rozszerzonej usługi lub infrastruktury.

Artykuł 17

Określenie kosztów

(Artykuł 61 ust. 3 akapit siódmy rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Do celów obliczenia zdyskontowanego dochodu należy uwzględnić następujące koszty ponoszone w trakcie okresu odniesienia, o którym mowa w art. 15 ust. 2:

- a) koszty odtworzenia wyposażenia krótkotrwałego zapewniającego techniczne funkcjonowanie operacji;
- b) stałe koszty operacyjne, w tym koszty utrzymania, takie jak koszty pracowników, utrzymania i napraw, zarządzania ogólnego i administracji oraz ubezpieczeń;
- c) zmienne koszty operacyjne, w tym koszty utrzymania, takie jak zużycie surowców, energii i innych materiałów eksploatacyjnych związanych z procesami oraz wszelkie koszty utrzymania i napraw niezbędnych do przedłużenia czasu trwania operacji.

Artykuł 18

Wartość rezydualna inwestycji

(Artykuł 61 ust. 3 akapit siódmy rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. W przypadku gdy przewidziany czas użytkowania aktywów danej operacji przekracza okres odniesienia, o którym mowa w art. 15 ust. 2, ich wartość rezydualna jest określana przez obliczenie wartości zaktualizowanej netto przepływów pieniężnych w pozostałych latach trwania operacji. Inne metody obliczania wartości rezydualnej mogą być stosowane w należycie uzasadnionych okolicznościach.

2. Wartość rezydualna inwestycji jest włączona do obliczeń zdyskontowanego dochodu operacji jedynie wówczas, gdy przychody przewyższają koszty, o których mowa w art. 17.

Artykuł 19

Dyskontowanie przepływów pieniężnych

(Artykuł 61 ust. 3 akapit siódmy rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. Przy obliczaniu kosztów i przychodu należy uwzględnić jedynie przepływy pieniężne, które mają zostać wypłacone lub otrzymane przez operację. Przepływy pieniężne są ustalane dla każdego roku, w którym są wypłacane lub otrzymywane przez operację podczas okresu odniesienia, o którym mowa w art. 15 ust. 2.
2. Niepieniężne pozycje rachunkowe, jak amortyzacja, rezerwy na koszty zastąpienia i rezerwy na pokrycie nieprzewidzianych wydatków są wyłączone z tych obliczeń.
3. Przepływy pieniężne dyskontuje się wstecznie do wartości bieżącej przy użyciu 4 % finansowej stopy dyskontowej wyrażonej w wartościach rzeczywistych jako orientacyjny poziom odniesienia dla operacji inwestycji publicznych współfinansowanych z EFSI.
4. Państwa członkowskie mogą stosować finansową stopę dyskontową inną niż 4 %, jeśli przedstawią uzasadnienie dla takiego poziomu odniesienia i zapewnią jego spójne stosowanie w podobnych operacjach w tym samym sektorze.
5. Wartości inne niż 4 % mogą być uzasadnione następującymi względami:
  - a) specjalnymi warunkami makroekonomicznymi danego państwa członkowskiego oraz międzynarodowymi tendencjami makroekonomicznymi i koniunkturą; lub
  - b) charakterem inwestora lub struktury wdrażania, takiej jak partnerstwa publiczno-prywatne; lub
  - c) charakterem danego sektora.
6. Aby ustanowić specjalne finansowe stopy dyskontowe, państwa członkowskie szacują średni długoterminowy zysk z alternatywnego, wolnego od ryzyka portfela inwestycyjnego, krajowego lub międzynarodowego, który uznają za najbardziej odpowiedni. Informację o tych różnych finansowych stopach dyskontowych udostępnia się beneficjentom.

SEKCJA IV

Definicja stawek ryczałtowych dla kosztów pośrednich oraz odnośne metody mające zastosowanie w innych dziedzinach polityki Unii

Artykuł 20

Finansowanie w oparciu o stawki ryczałtowe na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1290/2013

(Artykuł 68 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Koszty pośrednie można obliczać, stosując stawkę ryczałtową ustanowioną zgodnie z art. 29 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 dla następujących rodzajów operacji lub projektów będących częścią operacji:

- a) operacji otrzymujących wsparcie z EFRR w ramach kodów obszaru interwencji 056, 057 lub 060–065, określonych w tabeli 1 załącznika do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 215/2014 ⁽¹⁾ i realizowanych w ramach jednego z priorytetów inwestycyjnych ustanowionych w art. 5 ust. 1 lit. a) i b), ust. 2 lit. b), ust. 3 lit. a) i c) oraz ust. 4 lit. f) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 ⁽²⁾;
- b) operacji otrzymujących wsparcie z EFS w ramach kodu obszaru interwencji 04 określonego w tabeli 6 załącznika do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 215/2014 i przyczyniających się do wsparcia badań naukowych, rozwoju technologii oraz innowacji zgodnie z art. 3 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1304/2013;

⁽¹⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r. ustanawiające zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w zakresie metod wsparcia w odniesieniu do zmian klimatu, określania celów pośrednich i końcowych na potrzeby ram wykonania oraz klasyfikacji kategorii interwencji w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (Dz.U. L 69 z 8.3.2014, s. 65).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 289).

- c) operacji otrzymujących wsparcie z EFFROW zgodnie z art. 17, 26 lub 35 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, które przyczyniają się do priorytetu unijnego ustanowionego w art. 5 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia. Jeśli operacja programowana jest zgodnie z art. 17 i 26 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, uwzględnia się jedynie operacje wdrażane przez grupę operacyjną europejskiego partnerstwa inwestycyjnego (EPI) ustanowioną w art. 35 ust. 1 lit. c) wspomnianego rozporządzenia;
- d) operacji otrzymujących wsparcie z EFMR i zaprogramowanych zgodnie z art. 28, 37 lub art. 41 ust. 5 przyszłego unijnego aktu prawnego ustanawiającego warunki przyznawania wsparcia finansowego na rzecz polityki morskiej i rybołówstwa na okres programowania 2014–2020.

Artykuł 21

Finansowanie w oparciu o stawki ryczałtowe na podstawie rozporządzenia (UE, EURATOM) nr 966/2012

(Artykuł 68 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Koszty pośrednie można obliczać, stosując stawkę ryczałtową ustanowioną zgodnie z art. 124 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 ⁽¹⁾ dla następujących rodzajów operacji lub projektów będących częścią operacji:

- a) operacji otrzymujących wsparcie z EFRR w ramach kodów obszaru interwencji 085, 086 lub 087, określonych w tabeli 1 załącznika do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 215/2014 realizowanych w ramach jednego z priorytetów inwestycyjnych ustanowionych w art. 5 ust. 5 lit. a) oraz ust. 6 lit. d) rozporządzenia (UE) nr 1301/2013;
- b) operacji otrzymujących wsparcie z EFS w ramach kodu obszaru interwencji 01 określonego w tabeli 6 załącznika do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 215/2014 i przyczyniających się do wsparcia przejścia na gospodarkę niskoemisyjną, odporną na zmiany klimatu, zasobooszczędną i sprzyjającą ochronie środowiska zgodnie z art. 3 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1304/2013;
- c) operacji otrzymujących wsparcie z EFRRROW zgodnie z art. 17 i 25 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, przyczyniających się do realizacji unijnego priorytetu określonego w art. 5 ust. 4 lub 5 tego rozporządzenia;
- d) operacji otrzymujących wsparcie z EFMR i zaprogramowanych zgodnie z art. 36, 38, art. 39 ust. 1, art. 46 ust. 1 lit. e) i i), art. 54, art. 79c ust. 1 lit. b) przyszłego unijnego aktu prawnego ustanawiającego warunki przyznawania wsparcia finansowego dla polityki morskiej i rybołówstwa na okres programowania 2014 — 2020.

ROZDZIAŁ III

PRZEPISY UZUPEŁNIAJĄCE CZĘŚĆ TRZECIĄ ROZPORZĄDZENIA (UE) Nr 1303/2013 MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO EFRR I FUNDUSZU SPÓJNOŚCI W ODNIESIENIU DO METODYKI, KTÓRA MA BYĆ STOSOWANA PRZY PRZEPROWADZANIU OCENY JAKOŚCI DUŻYCH PROJEKTÓW

Artykuł 22

Wymogi dotyczące niezależnych ekspertów przeprowadzających ocenę jakości

(Artykuł 101 akapit czwarty rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. Ocena jakości dużych projektów, o której mowa w art. 101 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, jest przeprowadzana przez niezależnych ekspertów, którzy:
  - a) mają duże doświadczenie specjalistyczne w zakresie wszystkich etapów cyklu projektu;
  - b) mają szerokie doświadczenie międzynarodowe w sektorze inwestycji, którego dotyczy projekt;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

- c) posiadają dużą wiedzę fachową w dziedzinie analizy i oceny korzyści społeczno-ekonomicznych;
- d) dysponują znaczną wiedzą i doświadczeniem w dziedzinie właściwych unijnych przepisów, polityki i procedur;
- e) są niezależni od wszelkich instytucji bezpośrednio lub pośrednio zaangażowanych w zatwierdzanie, wdrażanie lub funkcjonowanie dużego projektu;
- f) nie mają konfliktu interesów na żadnym szczeblu w związku z dużym projektem;
- g) nie mają żadnego interesu gospodarczego związanego z dużym projektem;
- h) wykazują się niezbędną znajomością języków obcych.

2. W przypadku gdy państwo członkowskie proponuje upoważnić niezależnych ekspertów innych niż eksperci wspierani przez pomoc techniczną z inicjatywy Komisji zgodnie z art. 58 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, państwo to przedkłada wniosek o zgodę Komisji zgodnie z art. 101 tego rozporządzenia. Komisja wydaje taką zgodę na podstawie dokumentów świadczących o spełnieniu przez ekspertów wymogów określonych w ust. 1 niniejszego artykułu.

Komisja informuje państwo członkowskie w terminie trzech miesięcy od dnia złożenia wniosku, czy wyraża zgodę na propozycję dotyczącą niezależnych ekspertów.

Artykuł 23

Ocena jakości dużych projektów

(Artykuł 101 akapit czwarty rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. Niezależni eksperci przeprowadzają ocenę na podstawie informacji, o których mowa w art. 101 akapit pierwszy lit. a)–i) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013. Mogą oni wystąpić o dodatkowe elementy związane z informacjami, które uznają za niezbędne do przeprowadzenia oceny jakości.

Państwo członkowskie i niezależni eksperci mogą wspólnie zdecydować o uzupełnieniu tych czynności wizytą na miejscu.

Do celów oceny niezależni eksperci mogą w porozumieniu z państwami członkowskimi konsultować się z Komisją co do istotnych kwestii pomocy państwa.

2. Do celów oceny jakości niezależni eksperci podejmują następujące działania:

- a) weryfikują, czy dana operacja jest dużym projektem w rozumieniu art. 100 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, czy duży projekt nie jest operacją zakończoną w rozumieniu art. 2 ust. 14 i art. 65 ust. 6 tego rozporządzenia, oraz czy duży projekt jest objęty właściwym programem operacyjnym;
- b) sprawdzają kompletność, spójność i rzetelność informacji, o których mowa w art. 101 akapit pierwszy, lit. a)–i) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, dostarczonych w formacie określonym w art. 101 akapit piąty rozporządzenia (UE) nr 1303/2013;
- c) oceniają jakość dużego projektu na podstawie kryteriów określonych w załączniku II do niniejszego rozporządzenia;
- d) opracowują sprawozdanie z niezależnej oceny jakości zgodnie z formatem przewidzianym w art. 102 ust. 1 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 1303/2013. W sprawozdaniu z niezależnej oceny jakości niezależni eksperci w sposób jednoznaczny formułują i uzasadniają swoje ustalenia w odniesieniu do elementów, o których mowa w niniejszym ustępie.

3. Duży projekt uzyskuje pozytywną ocenę w ramach oceny jakości w rozumieniu art. 102 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, jeśli niezależni eksperci stwierdzają, że spełnione zostały wszystkie kryteria wymienione w załączniku II do niniejszego rozporządzenia.

ROZDZIAŁ IV

PRZEPISY UZUPEŁNIAJĄCE CZĘŚĆ CZWARTĄ ROZPORZĄDZENIA (UE) Nr 1303/2013 MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO EFRR, EFS, FUNDUSZU SPÓJNOŚCI I EFMR

SEKCJA I

Dane, które mają być zapisywane i przechowywane w formie skomputeryzowanej

Artykuł 24

Dane, które mają być zapisywane i przechowywane w formie skomputeryzowanej

(Artykuł 125 ust. 8 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. Informacje dotyczące danych, które mają być zapisywane i przechowywane w formie skomputeryzowanej dla każdej operacji w ramach systemu monitorowania ustanowionego zgodnie z art. 125 ust. 2 lit. d) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, zostały określone w załączniku III do niniejszego rozporządzenia.

2. Dane są zapisywane i przechowywane w odniesieniu do każdej operacji, w tym w stosownych przypadkach dane dotyczące poszczególnych uczestników operacji, aby umożliwić agregowanie danych, jeśli jest to niezbędne do monitorowania, ewaluacji, zarządzania finansowego, kontroli i audytu. Umożliwiają one ponadto agregowanie takich danych łącznie dla całego okresu programowania. W przypadku EFS dane są rejestrowane i przechowywane w sposób pozwalający instytucjom zarządzającym na wykonywanie zadań związanych z monitorowaniem i ewaluacją zgodnie z wymogami określonymi w art. 56 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 oraz w art. 5 i 19 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013 oraz w załącznikach I i II do tego rozporządzenia.

3. W przypadku gdy dana operacja otrzymuje wsparcie z więcej niż jednego programu operacyjnego, priorytetu, funduszu lub w ramach więcej niż jednej kategorii regionów, informacje, o których mowa w polach 23–113 załącznika III, są zapisywane w sposób umożliwiający wyszukiwanie danych w podziale według programów operacyjnych, priorytetów, funduszy lub kategorii regionów. Możliwe jest także wyszukiwanie danych dotyczących wskaźników, wymienionych w polach 31–40 załącznika III w podziale według priorytetów inwestycyjnych oraz według płci, w stosownych przypadkach.

SEKCJA II

Ścieżka audytu i wykorzystanie danych zgromadzonych podczas audytów

Artykuł 25

Szczegółowe minimalne wymagania dotyczące ścieżki audytu

(Artykuł 125 ust. 9 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. Szczegółowe minimalne wymagania dotyczące ścieżki audytu w odniesieniu do przechowywanych zapisów księgowych i dokumentów potwierdzających są następujące:

- a) ścieżka audytu umożliwia weryfikację stosowania kryteriów wyboru ustanowionych przez komitet monitorujący dla danego programu operacyjnego;
- b) w odniesieniu do dotacji i pomocy zwrotnej na mocy art. 67 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 ścieżka audytu umożliwia stwierdzenie zgodności łącznych kwot poświadczonych Komisji ze szczegółowymi zapisami księgowymi oraz dokumentami potwierdzającymi, będącymi w posiadaniu instytucji certyfikującej, instytucji zarządzającej, instytucji pośredniczących i beneficjentów, dotyczącymi operacji dofinansowanych w ramach programu operacyjnego;

- c) w odniesieniu do dotacji i pomocy zwrotnej na mocy art. 67 ust. 1 lit. b) i c) oraz art. 109 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 oraz na mocy art. 14 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013 ścieżka audytu umożliwia stwierdzenie zgodności łącznych kwot poświadczonych Komisji ze szczegółowymi danymi dotyczącymi produktów lub rezultatów oraz dokumentami potwierdzającymi, będącymi w posiadaniu instytucji certyfikującej, instytucji zarządzającej, instytucji pośredniczących i beneficjentów, w tym w stosownych przypadkach dokumentami dotyczącymi metody określania standardowych stawek jednostkowych i kwot ryczałtowych, w odniesieniu do operacji dofinansowanych w ramach programu operacyjnego;
- d) w odniesieniu do kosztów ustalanych zgodnie z art. 67 ust. 1 lit. d) oraz art. 68 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 ścieżka audytu wykazuje i uzasadnia metodę obliczania, w stosownych przypadkach, oraz podstawę określenia stawek ryczałtowych, a także kwalifikowalne koszty bezpośrednie lub koszty zadeklarowane w ramach innych wybranych kategorii, do których ma zastosowanie stawka ryczałtowa;
- e) w odniesieniu do kosztów ustalanych zgodnie z art. 68 ust. 1 lit. b) i c) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, art. 14 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013 oraz art. 20 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013 ścieżka audytu umożliwia uzasadnienie kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, do których ma zastosowanie stawka ryczałtowa;
- f) ścieżka audytu umożliwia weryfikację płatności wkładu publicznego na rzecz beneficjenta;
- g) w odniesieniu do każdej operacji, w stosownych przypadkach, ścieżka audytu obejmuje specyfikacje techniczne i plan finansowy, dokumenty dotyczące zatwierdzenia dotacji, dokumenty dotyczące postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, sprawozdania sporządzone przez beneficjentów oraz sprawozdania z przeprowadzonych kontroli i audytów;
- h) ścieżka audytu obejmuje informacje na temat kontroli zarządczych oraz audytów operacji;
- i) bez uszczerbku dla art. 19 ust. 3 oraz załączników I i II do rozporządzenia (UE) nr 1304/2013 ścieżka audytu umożliwia stwierdzenie zgodności danych dotyczących wskaźników produktu danej operacji z celami końcowymi oraz zgłoszonymi danymi i rezultatami programu;
- j) w odniesieniu do instrumentów finansowych ścieżka audytu obejmuje dokumenty potwierdzające, o których mowa w art. 9 ust. 1 lit. e) niniejszego rozporządzenia.

W przypadku kosztów, o których mowa w lit. c) i d), ścieżka audytu umożliwia weryfikację zgodności metody obliczania stosowanej przez instytucję zarządzającą z art. 67 ust. 5 i art. 68 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 oraz art. 14 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013.

2. Instytucja zarządzająca udostępnia informacje na temat tożsamości i lokalizacji podmiotów przechowujących dokumenty potwierdzające wymagane w celu zapewnienia właściwej ścieżki audytu spełniającej wszystkie minimalne wymagania określone w ust. 1.

Artykuł 26

Wykorzystanie danych zgromadzonych podczas audytów przeprowadzanych przez urzędników Komisji lub upoważnionych przedstawicieli Komisji

(Artykuł 127 ust. 8 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. Komisja stosuje wszystkie niezbędne środki w celu zapobieżenia nieupoważnionemu ujawnieniu danych lub dostępowi do danych zgromadzonych przez Komisję podczas przeprowadzanych przez nią audytów.
2. Komisja wykorzystuje dane zgromadzone podczas audytów wyłącznie w celu wykonywania swoich kompetencji na podstawie art. 75 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013. Europejski Trybunał Obrachunkowy i Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych mają dostęp do zgromadzonych danych.
3. Zgromadzone dane nie są przekazywane osobom innym niż osoby w państwach członkowskich lub instytucjach Unii Europejskiej, których obowiązki wymagają dostępu do tych danych zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami, bez wyraźnej zgody państwa członkowskiego dostarczającego te dane.

SEKCJA III

Zakres i zawartość audytów operacji i audytów zestawień wydatków oraz metodyka doboru próby operacji

Artykuł 27

Audyty operacji

(Artykuł 127 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. Audyty operacji są przeprowadzane w odniesieniu do każdego roku obrachunkowego na próbie operacji wybranych za pomocą metody ustanowionej lub zatwierdzonej przez instytucję audytową zgodnie z art. 28 niniejszego rozporządzenia.
2. Audyty operacji przeprowadza się na podstawie dokumentów potwierdzających stanowiących ścieżkę audytu; służą one weryfikacji legalności i prawidłowości wydatków zadeklarowanych Komisji, w tym następujących aspektów:
  - a) czy operacja została wybrana zgodnie z kryteriami wyboru określonymi dla danego programu operacyjnego, czy nie została fizycznie zakończona ani w pełni wdrożona, zanim beneficjent złożył wniosek o dofinansowanie w ramach programu operacyjnego, czy została wdrożona zgodnie z decyzją zatwierdzającą i czy spełniała wszelkie warunki mające zastosowanie w czasie audytu dotyczące jej funkcjonalności, stosowania i celów do osiągnięcia;
  - b) czy wydatki zadeklarowane Komisji odpowiadają zapisom księgowym i czy wymagana dokumentacja potwierdzająca dowodzi, że ścieżka audytu jest właściwa zgodnie z art. 25 niniejszego rozporządzenia;
  - c) czy w przypadku wydatków zadeklarowanych Komisji — ustalonych zgodnie z art. 67 ust. 1 lit. b) i c) oraz art. 109 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i art. 14 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013 — produkty i rezultaty stanowiące podstawę płatności na rzecz beneficjenta zostały zrealizowane, czy dane dotyczące uczestników lub inne zapisy związane z produktami i rezultatami są spójne z informacjami przedłożonymi Komisji oraz czy wymagana dokumentacja potwierdzająca dowodzi, że ścieżka audytu jest właściwa zgodnie z art. 25 niniejszego rozporządzenia.

Audyty mają też na celu weryfikację, czy wkład publiczny został wypłacony beneficjentowi zgodnie z art. 132 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

3. Audyty operacji obejmują w stosownych przypadkach kontrolę na miejscu fizycznego wdrażania operacji.
4. Podczas audytów operacji dokonuje się kontroli rzetelności i kompletności odpowiadających wydatków zarejestrowanych przez instytucję certyfikującą w jej systemie księgowym oraz stwierdzenia zgodności ścieżki audytu na wszystkich szczeblach.
5. W przypadku gdy stwierdzone problemy wydają się mieć charakter systemowy i w związku z tym pociągają za sobą ryzyko dla innych operacji w ramach danego programu operacyjnego, instytucja audytowa zapewnia dalsze analizy obejmujące w razie potrzeby dodatkowe audyty w celu ustalenia skali takich problemów, a także formułuje zalecenia w sprawie niezbędnych działań naprawczych.
6. Tylko wydatki wchodzące w zakres audytu przeprowadzanego na podstawie ust. 1 są zaliczane na poczet kwoty wydatków poddanych audytowi w celu zgłoszenia Komisji rocznego zakresu kontroli. Do tego celu stosuje się wzór sprawozdania z kontroli określony na podstawie art. 127 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

Artykuł 28

Metodyka wyboru próby operacji

(Artykuł 127 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. Instytucja audytowa określa metodę doboru próby zgodnie z wymogami przedstawionymi w niniejszym artykule i z uwzględnieniem międzynarodowych standardów audytu, takich jak INTOSAI, IFAC i IIA.
2. Oprócz wyjaśnień zawartych w strategii audytu instytucja audytowa zachowuje zapis dokumentacji i profesjonalnej oceny wykorzystanych do określenia metody doboru próby, obejmujących etapy planowania, wyboru, testowania i oceny, aby wykazać, że wybrana metoda jest odpowiednia.

3. Próba jest reprezentatywna dla populacji, z której została wybrana, co umożliwia instytucji audytowej sporządzenie ważnej opinii audytowej zgodnie z art. 127 ust. 5 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013. Populacja ta obejmuje wydatki programu operacyjnego lub grupy programów operacyjnych podlegających wspólnemu systemowi zarządzania i kontroli, ujęte we wnioskach o płatność złożonych do Komisji zgodnie z art. 131 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 dla danego roku obrachunkowego. Próba może zostać wybrana w czasie trwania roku obrachunkowego lub po jego zakończeniu.

4. Do celów stosowania art. 127 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 metoda doboru próby jest metodą statystyczną, jeśli zapewnia:

(i) losowy wybór elementów próby;

(ii) wykorzystanie teorii prawdopodobieństwa do oceny wyników próby, w tym pomiaru i kontroli ryzyka doboru próby oraz planowanej i osiągniętej precyzji.

5. Metoda doboru próby zapewnia losowy wybór każdej jednostki próby w populacji przy użyciu losowych liczb wygenerowanych dla każdej jednostki populacji w celu wyboru jednostek stanowiących próbę bądź przez systematyczny wybór przy zastosowaniu losowego punktu startowego, a następnie systematycznej zasady wyboru dodatkowych elementów.

6. Jednostka próby jest ustalana przez instytucję audytową na podstawie profesjonalnej oceny. Jednostką próby może być operacja, projekt w ramach operacji lub wniosek o płatność złożony przez beneficjenta. Informacje na temat rodzaju ustalonej jednostki próby oraz profesjonalnej oceny wykorzystanej w tym celu są ujęte w sprawozdaniu z kontroli.

7. W przypadku gdy całkowite wydatki związane z jednostką próby dla danego roku obrachunkowego są kwotą ujemną, zostają one wyłączone z populacji, o której mowa w ust. 3 powyżej, i poddane osobnemu audytowi. Instytucja audytowa może również dokonać doboru próby tej odrębnej populacji.

8. W przypadku gdy mają zastosowanie warunki proporcjonalnej kontroli przewidziane w art. 148 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, instytucja audytowa może wykluczyć elementy wymienione w tym artykule z populacji poddanej wyborowi próby. Jeśli dana operacja została już włączona do próby, instytucja audytowa wymienia ją na inną przy użyciu odpowiedniego wyboru losowego.

9. Wszystkie wydatki zadeklarowane Komisji objęte próbą są poddane audytowi.

W przypadku gdy wybrane jednostki próby zawierają dużą liczbę odnośnych wniosków o płatność lub faktur, instytucja audytowa może przeprowadzić ich audyt na podstawie podpróby, wybierając odnośne wnioski o płatność lub faktury przy użyciu tych samych parametrów doboru próby, które wykorzystano przy wyborze jednostek głównej próby.

W takim przypadku w obrębie każdej jednostki próby wylicza się odpowiednią wielkość próby, która ma zostać objęta audytem i która w każdym razie liczy co najmniej 30 odnośnych wniosków o płatność lub faktur przypadających na każdą jednostkę próby.

10. Instytucja audytowa może zastosować stratyfikację populacji, dzieląc ją na subpopulacje, z których każda stanowi grupę jednostek próby o podobnych cechach, w szczególności pod względem ryzyka lub oczekiwanego wskaźnika błędów, bądź w przypadku gdy populacja obejmuje operacje składające się z wkładów finansowych przekazywanych z programu operacyjnego do instrumentów finansowych lub z innych elementów o dużej wartości.

11. Instytucja audytowa ocenia wiarygodność systemu jako wysoką, średnią lub niską, biorąc pod uwagę wyniki audytów systemów w celu określenia parametrów technicznych doboru próby, tak aby łączny poziom pewności uzyskany w wyniku audytów systemów i audytów operacji był wysoki. W przypadku systemu o wiarygodności ocenionej jako wysoka poziom ufności dla doboru próby operacji wynosi co najmniej 60 %. W przypadku systemu o wiarygodności ocenionej jako niska poziom ufności dla doboru próby operacji wynosi co najmniej 90 %. Maksymalny próg istotności wynosi 2 % wydatków, o których mowa w ust. 3.

12. W przypadku wykrycia nieprawidłowości lub ryzyka wystąpienia nieprawidłowości instytucja audytowa decyduje na podstawie profesjonalnej oceny, czy należy przeprowadzić audyt uzupełniającej próby dodatkowych operacji lub części operacji, które nie zostały objęte audytem w próbie losowej, tak aby uwzględnić stwierdzone szczególne czynniki ryzyka.

13. Instytucja audytowa osobno analizuje wyniki audytu próby uzupełniającej, wyciąga wnioski na tej podstawie i przekazuje je Komisji w rocznym sprawozdaniu z kontroli. Nieprawidłowości wykrytych w próbie uzupełniającej nie uwzględnia się przy obliczaniu oczekiwanego wskaźnika błędów losowych próby losowej.

14. W celu sporządzenia opinii audytowej i sprawozdania z kontroli, o których mowa w art. 127 ust. 5 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, na podstawie wyników audytów operacji instytucja audytowa oblicza łączny wskaźnik błędów, który jest sumą oczekiwanych błędów losowych oraz, w stosownych przypadkach, błędów systemowych i nieskorzygowanych błędów będących anomalią, w przeliczeniu na populację.

Artykuł 29

Audyty zestawień wydatków

(Artykuł 127 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. Audyty zestawień wydatków, o których mowa w art. 137 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, są przeprowadzane przez instytucję audytową w odniesieniu do każdego roku obrachunkowego.
2. Audyt zestawienia wydatków daje wystarczającą wiarygodność co do kompletności, rzetelności i prawdziwości kwot zadeklarowanych w zestawieniu.
3. Do celów ust. 1 i 2 instytucja audytowa bierze pod uwagę w szczególności wyniki audytów systemów przeprowadzonych w odniesieniu do instytucji certyfikującej oraz wyniki audytów operacji.
4. Audyt systemu obejmuje kontrolę wiarygodności systemu księgowego instytucji certyfikującej oraz — na podstawie badania próby — weryfikację rzetelności wydatków kwot wycofanych i kwot odzyskanych zarejestrowanych w systemie księgowym instytucji certyfikującej.
5. Do celów opinii audytowej, aby stwierdzić, czy zestawienie wydatków oddaje prawdziwy i uczciwy obraz sytuacji, instytucja audytowa weryfikuje, czy wszystkie elementy wymagane w art. 137 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 są poprawnie ujęte w zestawieniu wydatków i czy odpowiadają potwierdzającym zapisom księgowym przechowywanym przez wszystkie właściwe instytucje lub podmioty i beneficjentów. Na podstawie zestawienia wydatków przedstawionego przez instytucję certyfikującą instytucja audytowa weryfikuje w szczególności:
  - a) czy całkowita kwota kwalifikowalnych wydatków zadeklarowanych zgodnie z art. 137 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 zgadza się z wydatkami oraz odpowiednim wkładem publicznym ujętymi we wnioskach o płatność przedłożonych Komisji w odniesieniu do właściwego roku obrachunkowego, zaś w przypadku różnic instytucja audytowa ocenia, czy w zestawieniu wydatków przedstawiono odpowiednie wyjaśnienia dotyczące zgodności kwot;
  - b) czy kwoty wycofane i odzyskane w roku obrachunkowym, kwoty, które mają być odzyskane na koniec roku obrachunkowego, kwoty odzyskane na podstawie art. 71 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 oraz nieściągalne należności, przedstawione w zestawieniu wydatków, odpowiadają kwotom zarejestrowanym w systemie księgowym instytucji certyfikującej i czy opierają się na decyzjach podjętych przez odpowiedzialną instytucję zarządzającą lub instytucję certyfikującą;
  - c) czy w stosownych przypadkach wydatki zostały wykluczone z zestawienia wydatków zgodnie z art. 137 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i czy wszystkie wymagane korekty zostały uwzględnione w zestawieniach wydatków za dany rok obrachunkowy;
  - d) czy wkłady z programu wpłacone do instrumentów finansowych oraz zaliczki z pomocy państwa wypłacone beneficjentom są poświadczone informacjami udostępnionymi przez instytucję zarządzającą i instytucję certyfikującą.

Weryfikacje, o których mowa w lit. b), c) i d), mogą być dokonywane na podstawie badania próby.

SEKCJA IV

Korekty finansowe Komisji w związku z defektami systemów

Artykuł 30

Kryteria ustalania poważnych defektów w skutecznym funkcjonowaniu systemów zarządzania i kontroli

(Artykuł 144 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. Komisja dokonuje oceny skutecznego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli na podstawie wyników wszystkich dostępnych audytów systemów, w tym badań zgodności, oraz audytów operacji.

Ocena obejmuje wewnętrzne środowisko kontrolne programu, działania w dziedzinie zarządzania i kontroli instytucji zarządzającej i instytucji certyfikującej, monitorowanie prowadzone przez instytucję zarządzającą i instytucję certyfikującą oraz działania kontrolne instytucji audytowej i jest prowadzona w oparciu o weryfikację zgodności z kluczowymi wymogami określonymi w tabeli 1 w załączniku IV.

Ocenę, czy te kluczowe kryteria są spełnione, przeprowadza się na podstawie kategorii określonych w tabeli 2 w załączniku IV.

2. Do głównych rodzajów poważnych defektów w skutecznym funkcjonowaniu systemu zarządzania i kontroli należą przypadki, w których dowolne z kluczowych kryteriów wymienionych w pkt 2, 4, 5, 13, 15, 16 i 18 tabeli 1 w załączniku IV lub co najmniej dwa z pozostałych kluczowych kryteriów tabeli 1 w załączniku IV zostały ocenione jako mieszczące się w kategoriach 3 lub 4 określonych w tabeli 2 w załączniku IV.

Artykuł 31

Kryteria stosowania korekt finansowych na podstawie stawek zryczałtowanych lub ekstrapolowanych oraz kryteria ustalania poziomu korekty finansowej

(Artykuł 144 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

1. Korekty finansowe stosuje się do całego programu operacyjnego lub jego części, w przypadku gdy Komisja stwierdza występowanie co najmniej jednego poważnego defektu w skutecznym funkcjonowaniu systemu zarządzania i kontroli.

Bez uszczerbku dla akapitu pierwszego korektę finansową na podstawie stawki ekstrapolowanej stosuje się do całego programu operacyjnego lub jego części, w przypadku gdy Komisja stwierdza nieprawidłowości systemowe w reprezentatywnej próbie operacji, co pozwala na bardziej dokładne ilościowe określenie ryzyka dla budżetu Unii. W tym przypadku ekstrapoluje się wyniki badania reprezentatywnej próby na resztę populacji, z której wybrano próbę, w celu ustalenia korekty finansowej.

2. Poziom korekty na podstawie stawki zryczałtowanej ustala się przy uwzględnieniu następujących elementów:

- a) relatywnego znaczenia poważnego defektu lub poważnych defektów w kontekście systemu zarządzania i kontroli jako całości;
- b) częstości występowania i zasięgu poważnego defektu lub poważnych defektów;
- c) stopnia ryzyka strat dla budżetu Unii.

3. Biorąc pod uwagę powyższe elementy, poziom korekty finansowej ustala się następująco:

- a) w przypadku gdy poważny defekt lub poważne defekty w systemie zarządzania i kontroli są na tyle zasadnicze, częste lub rozpowszechnione, że oznaczają całkowitą niewydolność systemu, która naraża na ryzyko legalność i prawidłowość wszystkich odnośnych wydatków, stosuje się stawkę zryczałtowaną w wysokości 100 %;
- b) w przypadku gdy poważny defekt lub poważne defekty w systemie zarządzania i kontroli są na tyle częste i rozpowszechnione, że oznaczają niezwykle poważną niewydolność systemu, która naraża na ryzyko legalność i prawidłowość bardzo dużej części odnośnych wydatków, stosuje się stawkę zryczałtowaną w wysokości 25 %;

- c) w przypadku gdy poważny defekt lub poważne defekty w systemie zarządzania i kontroli są spowodowane niepełnym, słabym lub nieciągłym funkcjonowaniem systemu, które naraża na ryzyko legalność i prawidłowość dużej części odnośnych wydatków, stosuje się stawkę zryczałtowaną w wysokości 10 %;
- d) w przypadku gdy poważny defekt lub poważne defekty w systemie zarządzania i kontroli są spowodowane niespójnym funkcjonowaniem systemu, które naraża na ryzyko legalność i prawidłowość znacznej części odnośnych wydatków, stosuje się stawkę zryczałtowaną w wysokości 5 %.
4. W przypadku gdy zastosowanie stawki zryczałtowanej ustalonej zgodnie z ust. 3 byłoby nieproporcjonalne, dokonuje się obniżenia poziomu korekty finansowej.
5. Jeśli z powodu niepodjęcia przez odpowiedzialne instytucje właściwych działań naprawczych w następstwie zastosowania w danym roku obrachunkowym korekty finansowej ten sam poważny defekt lub te same poważne defekty stwierdza się w kolejnym roku obrachunkowym, wówczas z uwagi na utrzymywanie się poważnego defektu lub poważnych defektów stawkę korekty można zwiększyć do poziomu nieprzekraczającego następnej w kolejności wyższej kategorii.

Artykuł 32

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 24 stosuje się od dnia 1 grudnia 2014 r. w odniesieniu do informacji dotyczących danych zapisywanych i przechowywanych, o których mowa w załączniku III, z wyjątkiem pól danych 23–40, 71–78 oraz 91–105. W odniesieniu do tych pól danych wymienionych w załączniku III, art. 24 stosuje się od dnia 1 lipca 2015 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 3 marca 2014 r.

W imieniu Komisji
José Manuel BARROSO
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

Okresy odniesienia, o których mowa w art. 15 ust. 2

Sektor	Okres odniesienia (lata)
Kolej	30
Zaopatrzenie w wodę i usługi sanitarne	30
Drogi	25–30
Gospodarowanie odpadami	25–30
Porty i porty lotnicze	25
Transport miejski	25–30
Energia	15–25
Badania i innowacje	15–25
Sieci szerokopasmowe	15–20
Infrastruktura biznesu	10–15
Pozostałe sektory	10–15

ZAŁĄCZNIK II

Kryteria oceny jakości dużych projektów, o których mowa w art. 23**1. Kryteria oceny jakości dotyczące wymogów informacyjnych zawartych w art. 101 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ⁽¹⁾**

Dowody wystarczających zdolności technicznych, prawnych, finansowych i administracyjnych do zarządzania projektem na etapie wdrażania i w fazie operacyjnej.

2. Kryteria oceny jakości dotyczące wymogów informacyjnych zawartych w art. 101 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013

Dowody kwalifikowalności finansowania projektu na podstawie powiązanych wymogów dotyczących lokalizacji lub obszaru projektu.

3. Kryteria oceny jakości dotyczące wymogów informacyjnych zawartych w art. 101 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013

3.1. Poprawność obliczeń całkowitych kosztów i całkowitych kosztów kwalifikowalnych z uwzględnieniem wymogów określonych w art. 61 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, a także wystarczająca szczegółowość i racjonalne przesłanki obliczania kosztów, zarówno pod względem całkowitych kosztów niezbędnych do osiągnięcia wyznaczonych celów, jak i pod względem kosztów jednostkowych w stosownych przypadkach.

3.2. Dowody kwalifikowalności do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) lub Funduszu Spójności, w stosownych przypadkach, oraz finansowania przewidzianego tylko dla tych elementów, które są zgodne z zasadami kwalifikowalności określonymi w rozporządzeniu (UE) nr 1303/2013, w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 ⁽²⁾ oraz w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1300/2013 ⁽³⁾, a także z zasadami kwalifikowalności ustanowionymi przez dane państwo członkowskie.

3.3. Dowody, że wsparcie publiczne na rzecz projektu nie stanowi pomocy państwa, a w przypadku gdy jest to pomoc państwa — że została ona odpowiednio uwzględniona przy obliczaniu całkowitego wkładu publicznego na rzecz projektu.

4. Kryteria oceny jakości dotyczące wymogów informacyjnych zawartych w art. 101 lit. d) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013

4.1. Wiarygodność analizy popytu (lub biznesplanu w przypadku inwestycji produkcyjnych) dokonanej na podstawie realistycznych szacunków oraz w zgodzie z głównymi tendencjami demograficznymi i rozwojem sytuacji w danym sektorze, która uzasadnia zapotrzebowanie na projekt oraz ogólny potencjał infrastruktury projektu.

4.2. Adekwatność jakości analizy wariantów wspierającej wniosek państwa członkowskiego, że przeanalizowano najważniejsze warianty i wybrano wariant najlepszy dla realizacji projektu, zawierającej uzasadnienie wybranego wariantu.

4.3. Adekwatność technologii proponowanej dla projektu oraz potencjału ostatecznego beneficjenta w celu zapewnienia stabilności projektu, a w razie niewystarczającego potencjału ostatecznego beneficjenta istnienie dostatecznych zabezpieczeń mających zwiększyć ten potencjał do niezbędnego poziomu.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 289).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1300/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1084/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 281).

- 4.4. Słuszność wniosku, że projekt jest wykonalny i może zostać zrealizowany w terminie zaplanowanym dla projektu lub najpóźniej do końca okresu kwalifikowalności określonego w art. 65 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.
5. **Kryteria oceny jakości dotyczące wymogów informacyjnych zawartych w art. 101 lit. e) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013**
- 5.1. W analizie kosztów i korzyści poprawnie zastosowano wymaganą metodykę, o której mowa w art. 101 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, oraz prawidłowo wykorzystano metodykę obliczania dochodu, o której mowa w art. 61 wspomnianego rozporządzenia i w art. 15–19 niniejszego rozporządzenia.
- 5.2. Słuszność wniosku, że projekt jest realny z gospodarczego i finansowego punktu widzenia oraz przynosi pozytywne skutki społeczno-gospodarcze, co uzasadnia poziom wsparcia w zakresie przewidzianym w ramach EFRR lub Funduszu Spójności.
6. **Kryteria oceny jakości dotyczące wymogów informacyjnych zawartych w art. 101 lit. f) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013**
- 6.1. Wykazanie pozytywnego wkładu w realizację celów polityki w dziedzinie środowiska i zmian klimatu, w szczególności celów związanych ze strategią „Europa 2020”, oraz dowody, że wzięto pod uwagę ryzyko związane ze zmianą klimatu, potrzeby w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu i łagodzenia jej skutków oraz odporność na klęski i katastrofy, a także odpowiednie środki wdrażane lub planowane w celu zapewnienia odporności projektu na zmienność klimatu.
- 6.2. Dowody na prawidłowe stosowanie zasady „zanieczyszczający płaci” oraz zasady działania zapobiegawczego.
- 6.3. Zgodność projektu z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE⁽¹⁾ w przypadku przedsięwzięć wymienionych w załączniku I do tej dyrektywy, a także przedsięwzięć wymienionych w załączniku II do tej dyrektywy, w odniesieniu do których właściwe organy stwierdziły w drodze oceny przewidzianej w art. 4, że konieczna jest procedura oceny oddziaływania na środowisko (OOS), tak jak w przypadku projektów wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2011/92/UE:
- a) nietechniczne streszczenie sprawozdania z OOS jest zgodne z art. 5 i załącznikiem IV do dyrektywy 2011/92/UE i zostało poddane konsultacjom społecznym; oraz
  - b) przeprowadzono konsultacje z organami ds. ochrony środowiska, ze społeczeństwem, oraz w stosownych przypadkach z innymi państwami członkowskimi, zgodnie z art. 6 i 7 dyrektywy 2011/92/UE; oraz
  - c) wydano decyzję właściwego organu zgodnie z art. 8 i 9 dyrektywy 2011/92/UE; lub
  - d) w przypadkach gdy procedura OOS zakończyła się prawnie wiążącą decyzją przed wydaniem zezwolenia na inwestycję zgodnie z art. 8 i 9 dyrektywy 2011/92/UE, istnieje pisemne zobowiązanie państwa członkowskiego do terminowego działania zapewniającego wydanie zezwolenia na inwestycję najpóźniej w momencie rozpoczęcia prac.
- 6.4. Zgodność projektu z dyrektywą 2011/92/UE w przypadku przedsięwzięć wymienionych w załączniku II do tej dyrektywy, w odniesieniu do których właściwe organy stwierdziły w drodze oceny przewidzianej w art. 4, że procedura OOS nie jest potrzebna:
- a) ustalenia dokonane przez właściwe organy zostały wydane i udostępnione społeczeństwu; oraz
  - b) w przypadku gdy ustalenia nie odnoszą się do kryteriów wymienionych w załączniku III do dyrektywy 2011/92/UE, dostarczono odpowiednie informacje na podstawie art. 4 i załącznika III do tej dyrektywy.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U. L 26 z 28.1.2012, s. 1).

- 6.5. W stosownych przypadkach wykazano, że dyrektywa 2011/92/UE nie ma zastosowania.
- 6.6. W przypadku gdy projekt wynika z planu lub programu (zgodnie z wymogami dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾) innego niż program operacyjny, wykazano spójność projektu z tym planem lub programem.
- 6.7. W przypadku niespełnienia ogólnego warunku wstępnego dotyczącego prawodawstwa w dziedzinie środowiska oraz, zależnie od okoliczności, właściwych tematycznych warunków wstępnych dotyczących sektorów gospodarki odpadami i gospodarki wodnej oraz sektora transportu (wymogi SEA), jak określono w art. 19 i załączniku XI do rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, należy wykazać powiązanie z uzgodnionym planem działania.
- 6.8. Zgodność projektu z dyrektywą Rady 92/43/EWG ⁽²⁾:
- a) w przypadku projektu, który prawdopodobnie będzie miał istotny wpływ na obszar(y) Natura 2000 (zgodnie z art. 6 ust. 3), przeprowadzono odpowiednią ocenę i zakończono ją przed wydaniem zezwolenia na inwestycję dla danego projektu;
- b) w przypadku projektu o istotnych negatywnych skutkach dla obszaru (obszarów) Natura 2000 spełniono wymogi zawarte w art. 6 ust. 4 dyrektywy 92/43/EWG, w tym dotyczące informowania Komisji lub opinii wyrażonej przez Komisję.
- 6.9. Adekwatność informacji o dodatkowych integracyjnych środkach w zakresie ochrony środowiska, takich jak audyt środowiskowy, zarządzanie środowiskiem i specyficzne monitorowanie środowiska, co dowodzi, że środki te odpowiadają zidentyfikowanym potrzebom.
- 6.10. Adekwatność szacunków dotyczących kosztów środków podejmowanych w celu rozwiązania problemu negatywnego oddziaływania na środowisko.
- 6.11. Zgodność projektu z odpowiednimi sektorowymi dyrektywami w dziedzinie środowiska, w stosownych przypadkach, w szczególności:
- a) z dyrektywą 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁾ w przypadku projektów mających wpływ na części wód (w stosownych przypadkach w odniesieniu do projektów podlegających wyłączeniom na mocy art. 4 ust. 7 tej dyrektywy — weryfikacja oceny);
- b) z dyrektywą Rady 91/271/EWG ⁽⁴⁾ w przypadku projektów w sektorze ścieków komunalnych;
- c) z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE ⁽⁵⁾ oraz właściwymi mającymi zastosowanie dyrektywami, takimi jak dyrektywa Rady 1999/31/WE ⁽⁶⁾ w przypadku projektów dotyczących odpadów stałych; oraz
- d) z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE ⁽⁷⁾ w przypadku projektów wymagających udzielenia zezwolenia na mocy tej dyrektywy.
7. **Kryteria oceny jakości dotyczące wymogów informacyjnych zawartych w art. 101 lit. g) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013**
- 7.1. Adekwatność celów projektu oraz ich spójność ze szczegółowymi celami określonymi w ramach właściwych osi priorytetowych danych programów operacyjnych.
- 7.2. Adekwatność przewidywanego wkładu projektu w realizację wskaźników rezultatu i produktu danej osi priorytetowej.
- 7.3. Adekwatność przewidywanego wkładu projektu w rozwój społeczno-gospodarczy.
- 7.4. Dowody, że beneficjent przedsięwziął odpowiednie środki, aby zapewnić optymalne wykorzystanie infrastruktury w fazie operacyjnej.

⁽¹⁾ Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz.U. L 197 z 21.7.2001, s. 30).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).

⁽³⁾ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (Dz.U. L 135 z 30.5.1991, s. 40).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz.U. L 182 z 16.7.1999, s. 1).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).

8. **Kryteria oceny jakości dotyczące wymogów informacyjnych zawartych w art. 101 lit. h) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013**
    - 8.1. Uzasadnione całkowite planowane zasoby finansowe oraz uzasadnione planowane wsparcie z funduszy poprawnie przedstawione w planie finansowym.
    - 8.2. Adekwatność planu finansowego projektu świadcząca o jego wykonalności z finansowego punktu widzenia w odniesieniu do rocznych potrzeb finansowych dla realizacji projektu.
    - 8.3. Stosowność i weryfikowalność wskaźników rzeczowych i finansowych służących monitorowaniu postępów z uwzględnieniem stwierdzonych rodzajów ryzyka.
  9. **Kryteria oceny jakości dotyczące wymogów informacyjnych zawartych w art. 101 lit. i) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013**
    - 9.1. Należyty i wykonalny proponowany harmonogram realizacji dużego projektu uwzględniający stwierdzone rodzaje ryzyka.
    - 9.2. Adekwatność ustalonych etapów i optymalna organizacja z punktu widzenia skuteczności i wydajności, w przypadku gdy realizacja projektu trwa dłużej niż okres programowania.
-

ZAAŁĄCZNIK III

Wykaz danych, które mają być zapisywane i przechowywane w formie skomputeryzowanej w ramach systemu monitorowania (o których mowa w art. 24)

Wymagane są dane dla operacji wspieranych z EFS, EFRR, Funduszu Spójności oraz EFMR, chyba że w kolumnie drugiej określono inaczej.

Pola danych	Fundusze, w przypadku których dane nie są wymagane
Dane dotyczące beneficjenta ⁽¹⁾ ⁽²⁾	
1. Nazwa lub niepowtarzalny identyfikator każdego beneficjenta	
2. Informacja, czy beneficjent jest podmiotem prawa publicznego czy podmiotem prawa prywatnego	
3. Informacja, czy VAT od wydatków poniesionych przez beneficjenta nie podlega zwrotowi na mocy krajowych przepisów o podatku VAT	
4. Dane kontaktowe beneficjenta	
Dane dotyczące operacji	
5. Nazwa lub niepowtarzalny identyfikator operacji	
6. Krótki opis operacji	
7. Data złożenia wniosku w sprawie operacji	
8. Data początkowa podana w dokumencie określającym warunki wsparcia	
9. Data końcowa podana w dokumencie określającym warunki wsparcia	
10. Rzeczywista data fizycznego zakończenia lub pełnej realizacji operacji	
11. Podmiot wydający dokument określający warunki wsparcia	
12. Data wydania dokumentu określającego warunki wsparcia	
13. Informacja, czy operacja jest dużym projektem, oraz CCI (wspólny kod identyfikacyjny)	Nie stosuje się do EFS i EFMR
14. Informacja, czy operacja jest wspólnym planem działania, oraz CCI	Nie stosuje się do EFMR
15. Informacja, czy operacja obejmuje finansowanie w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych	Nie stosuje się do EFRR, Funduszu Spójności i EFMR

Pola danych	Fundusze, w przypadku których dane nie są wymagane
16. Informacja, czy wsparcie publiczne dla operacji będzie stanowiło pomoc państwa	
17. Informacja, czy operacja jest realizowana w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego	Nie stosuje się do EFMR
18. Waluta operacji	
19. CCI programów, w ramach których wspierana jest dana operacja	
20. Priorytety programów, w ramach których wspierana jest dana operacja	
21. Fundusze, z których wspierana jest dana operacja	
22. Kategoria danego regionu	Nie stosuje się do Funduszu Spójności i EFMR
Dane dotyczące kategorii interwencji	
23. Kody zakresu interwencji	Nie stosuje się do EFMR
24. Kody form finansowania	Nie stosuje się do EFMR
25. Kody typu obszaru terytorium	Nie stosuje się do EFMR
26. Kody terytorialnych mechanizmów wdrażania	Nie stosuje się do EFMR
27. Kody celów tematycznych	Nie stosuje się do EFS i EFMR
28. Kody tematów uzupełniających EFS	Nie stosuje się do EFRR, Funduszu Spójności i EFMR
29. Kody działalności gospodarczej	Nie stosuje się do EFMR
30. Kody miejsca	Nie stosuje się do EFMR
Dane dotyczące wskaźników	
31. Nazwa i niepowtarzalny identyfikator każdego ze wspólnych i specyficznych dla programu wskaźników produktu istotnych dla operacji lub — jeśli wymagają tego przepisy dotyczące poszczególnych funduszy — nazwa i niepowtarzalny identyfikator każdego wspólnego wskaźnika produktu w podziale według płci uczestników	
32. Jednostka miary dla każdego wskaźnika produktu	

Pola danych	Fundusze, w przypadku których dane nie są wymagane
33. Wartość docelowa wskaźnika produktu, w stosownych przypadkach w podziale według płci	
34. Poziom osiągnięcia każdego wskaźnika produktu dla każdego roku kalendarzowego, w stosownych przypadkach w podziale według płci	
35. Nazwa i niepowtarzalny identyfikator każdego ze wspólnych i specyficznych dla programu wskaźników rezultatu ⁽³⁾ istotnych dla operacji lub — jeśli wymagają tego przepisy dotyczące poszczególnych funduszy — nazwa i niepowtarzalny identyfikator każdego wspólnego wskaźnika rezultatu, w stosownych przypadkach w podziale według płci	
36. Jednostka miary dla każdego wskaźnika rezultatu	
37. Wartość bazowa dla każdego podanego wskaźnika rezultatu	Nie stosuje się do EFS
38. Wartość docelowa dla podanego wskaźnika rezultatu, w stosownych przypadkach w podziale według płci	Nie stosuje się do EFRR i Funduszu Spójności
39. Jednostka miary dla każdego wskaźnika rezultatu i wartości bazowej	
40. Poziom osiągnięcia każdego wskaźnika rezultatu dla każdego roku kalendarzowego, w stosownych przypadkach w podziale według płci	Nie stosuje się do EFRR i Funduszu Spójności
Dane finansowe dotyczące każdej operacji (w walucie właściwej dla danej operacji)	
41. Kwota całkowitych kosztów kwalifikowalnych operacji zatwierdzona w dokumencie określającym warunki wsparcia	
42. Kwota całkowitych kosztów kwalifikowalnych stanowiących wydatki publiczne zdefiniowane w art. 2 ust. 15 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013	
43. Kwota wsparcia publicznego podana w dokumencie określającym warunki wsparcia	
Dane dotyczące wniosków o płatność składanych przez beneficjenta (w walucie właściwej dla danej operacji)	
44. Data otrzymania każdego wniosku o płatność od beneficjenta	
45. Data każdej płatności na rzecz beneficjenta na podstawie wniosku o płatność	
46. Kwota wydatków kwalifikowalnych we wniosku o płatność stanowiąca podstawę każdej płatności na rzecz beneficjenta	
47. Kwota wydatków publicznych zdefiniowanych w art. 2 ust. 15 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 odpowiadających wydatkom kwalifikowalnym stanowiącym podstawę każdej płatności	
48. Kwota każdej płatności na rzecz beneficjenta na podstawie wniosku o płatność	

Pola danych	Fundusze, w przypadku których dane nie są wymagane
49. Dochód wygenerowany podczas realizacji operacji, nieuwzględniony w dokumencie określającym warunki wsparcia i odjęty od wydatków kwalifikowalnych	
50. Data rozpoczęcia kontroli operacji na miejscu przeprowadzanych na podstawie art. 125 ust. 5 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013	
51. Data audytów operacji na miejscu przeprowadzanych na podstawie art. 127 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 oraz art. 28 niniejszego rozporządzenia	
52. Podmiot przeprowadzający audyt lub kontrolę	
Dane dotyczące wydatków ujętych we wniosku o płatność od beneficjenta opartych na rzeczywistych kosztach (w walucie właściwej dla danej operacji)	
53. Wydatki kwalifikowalne zadeklarowane Komisji ustalone na podstawie kosztów rzeczywiście poniesionych i zapłaconych, wraz z wkładami rzeczowymi i amortyzacją, w stosownych przypadkach	
54. Wydatki publiczne zdefiniowane w art. 2 ust. 15 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 odpowiadające wydatkom kwalifikowalnym zadeklarowanym Komisji ustalonym na podstawie kosztów rzeczywiście zwróconych i zapłaconych, wraz z wkładami rzeczowymi i amortyzacją, w stosownych przypadkach	
55. Rodzaj zamówienia, jeśli udzielenie zamówienia podlega przepisom dyrektywy 2004/17/WE (*) lub dyrektywy 2004/18/WE (5) (wykonanie prac/świadczenie usług/dostawa towarów) lub dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE (6)	
56. Kwota zamówienia, jeśli udzielenie zamówienia podlega przepisom dyrektywy 2004/17/WE, dyrektywy 2004/18/WE lub dyrektywy 2014/23/UE	
57. Wydatki kwalifikowalne poniesione i pokryte na podstawie zamówienia, jeśli zamówienie to podlega przepisom dyrektywy 2004/17/WE, dyrektywy 2004/18/WE lub dyrektywy 2014/23/UE	
58. Zastosowane postępowanie o udzielenie zamówienia, które zastosowano, jeśli udzielenie zamówienia podlega przepisom dyrektywy 2004/17/WE, dyrektywy 2004/18/WE lub dyrektywy 2014/23/UE	
59. Nazwa lub niepowtarzalny identyfikator wykonawcy, jeśli udzielenie zamówienia podlega przepisom dyrektywy 2004/17/WE, dyrektywy 2004/18/WE lub dyrektywy 2014/23/UE	
Dane dotyczące wydatków ujętych we wniosku o płatność od beneficjenta opartych na standardowych stawkach jednostkowych (kwoty w walucie właściwej dla danej operacji)	
60. Kwota wydatków kwalifikowalnych zadeklarowanych Komisji ustalonych na podstawie standardowych stawek jednostkowych	
61. Wydatki publiczne zdefiniowane w art. 2 ust. 15 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 odpowiadające wydatkom kwalifikowalnym zadeklarowanym Komisji ustalonym na podstawie standardowych stawek jednostkowych	

Pola danych	Fundusze, w przypadku których dane nie są wymagane
62. Definicja jednostki, która ma być stosowana do celów standardowych stawek jednostkowych	
63. Liczba jednostek dostarczonych zgodnie z wnioskiem o płatność dla każdej pozycji jednostki	
64. Koszty pojedynczej jednostki dla każdej pozycji jednostki	
Dane dotyczące wydatków ujętych we wniosku o płatność od beneficjenta opartych na kwotach ryczałtowych (kwoty w walucie właściwej dla danej operacji)	
65. Kwota wydatków kwalifikowalnych zadeklarowanych Komisji ustalonych na podstawie kwot ryczałtowych	
66. Wydatki publiczne zdefiniowane w art. 2 ust. 15 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 odpowiadające wydatkom kwalifikowalnym zadeklarowanym Komisji ustalonym na podstawie kwot ryczałtowych	
67. Dla każdej kwoty ryczałtowej: produkty lub rezultaty przyjęte w dokumencie określającym warunki wsparcia za podstawę wypłaty płatności kwot ryczałtowych	
68. Dla każdej kwoty ryczałtowej: kwota uzgodniona w dokumencie określającym warunki wsparcia	
Dane dotyczące wydatków ujętych we wniosku o płatność od beneficjenta opartych na stawkach ryczałtowych (w walucie właściwej dla danej operacji)	
69. Kwota wydatków kwalifikowalnych zadeklarowanych Komisji ustalonych na podstawie stawki ryczałtowej	
70. Wydatki publiczne zdefiniowane w art. 2 ust. 15 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 odpowiadające wydatkom kwalifikowalnym zadeklarowanym Komisji ustalonym na podstawie stawki ryczałtowej	
Dane dotyczące kwot odzyskanych od beneficjenta	
71. Data każdej decyzji o odzyskaniu	
72. Kwota wsparcia publicznego objęta każdą decyzją o odzyskaniu	
73. Całkowite wydatki kwalifikowalne objęte każdą decyzją o odzyskaniu	
74. Data otrzymania każdej kwoty zwróconej przez beneficjenta w następstwie decyzji o odzyskaniu	
75. Kwota wsparcia publicznego zwrócona przez beneficjenta w następstwie decyzji o odzyskaniu (bez odsetek czy kar)	
76. Całkowite wydatki kwalifikowalne odpowiadające wsparciu publicznemu zwróconemu przez beneficjenta	

Pola danych	Fundusze, w przypadku których dane nie są wymagane
77. Kwota wsparcia publicznego nieściągalnego w następstwie decyzji o odzyskaniu	
78. Całkowite wydatki kwalifikowalne odpowiadające nieściągalnemu wsparciu publicznemu	
Dane dotyczące wniosków o płatność złożonych do Komisji (w EUR)	
79. Data złożenia każdego wniosku o płatność zawierającego wydatki kwalifikowalne z operacji	
80. Całkowita kwota wydatków kwalifikowalnych poniesionych przez beneficjenta i zapłaconych podczas realizacji operacji, ujęta w każdym wniosku o płatność	
81. Całkowita kwota wydatków publicznych danej operacji, zdefiniowanych w art. 2 ust. 15 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, ujęta w każdym wniosku o płatność	
82. W przypadku gdy operacja jest instrumentem finansowym — całkowita kwota wkładów z programu wpłaconych do instrumentu finansowego, ujęta w każdym wniosku o płatność	
83. W przypadku gdy operacja jest instrumentem finansowym — całkowita kwota wydatków publicznych, zdefiniowanych w art. 2 ust. 15 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, odpowiadająca całkowitej kwocie wkładów z programu wpłaconych do instrumentu finansowego, ujęta w każdym wniosku o płatność	
84. W przypadku gdy operacja jest instrumentem finansowym — całkowita kwota wkładów z programu faktycznie zapłaconych jako wydatki kwalifikowalne w rozumieniu art. 42 ust. 1 lit. a), b) oraz d) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, ujęta w każdym wniosku o płatność	
85. W przypadku gdy operacja jest instrumentem finansowym — całkowita kwota wydatków publicznych odpowiadająca całkowitej kwocie wkładów z programu faktycznie zapłaconych jako wydatki kwalifikowalne w rozumieniu art. 42 ust. 1 lit. a), b) oraz d) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, ujęta w każdym wniosku o płatność	
86. W przypadku pomocy państwa, w którym zastosowanie ma art. 131 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, kwota wypłacona beneficjentowi w ramach operacji jako zaliczka, ujęta w każdym wniosku o płatność	
87. W przypadku pomocy państwa, w którym zastosowanie ma art. 131 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, kwota zaliczki ujęta we wniosku o płatność, która została pokryta z wydatków zapłaconych przez beneficjenta w terminie trzech lat od daty wypłacenia zaliczki	
88. W przypadku pomocy państwa, w którym zastosowanie ma art. 131 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013, kwota wypłacona beneficjentowi w ramach operacji jako zaliczka, ujęta we wniosku o płatność, która nie została pokryta z wydatków zapłaconych przez beneficjenta i w przypadku której nie upłynął jeszcze termin trzech lat	

Pola danych	Fundusze, w przypadku których dane nie są wymagane
89. Kwota wydatków kwalifikowalnych ujęta w każdym wniosku o płatność na podstawie art. 14 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013	Nie stosuje się do EFRR, Funduszu Spójności, EFMR
90. Kwota wydatków publicznych zdefiniowanych w art. 2 ust. 15 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 ujęta w każdym wniosku o płatność na podstawie art. 14 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013	Nie stosuje się do EFRR, Funduszu Spójności, EFMR

Dane dotyczące zestawień wydatków składanych Komisji na mocy art. 138 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 (w EUR)

91. Data złożenia każdego zestawienia wydatków zawierającego wydatki w ramach operacji	
92. Data złożenia zestawienia wydatków zawierającego ostateczne wydatki danej operacji po jej zakończeniu (w przypadku gdy całkowite wydatki kwalifikowalne wynoszą 1 000 000 EUR lub więcej [art. 140 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013])	
93. Całkowita kwota wydatków kwalifikowalnych operacji, wprowadzonych do systemu księgowego instytucji certyfikującej i ujętych w zestawieniu wydatków	
94. Całkowita kwota wydatków publicznych zdefiniowanych w art. 2 ust. 15 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 poniesiona podczas realizacji operacji, odpowiadająca całkowitej kwocie wydatków kwalifikowalnych wprowadzonych do systemu księgowego instytucji certyfikującej i ujętych w zestawieniu wydatków	
95. Całkowita kwota płatności na rzecz beneficjenta na mocy art. 132 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 odpowiadająca całkowitej kwocie wydatków kwalifikowalnych wprowadzonych do systemu księgowego instytucji certyfikującej i ujętych w zestawieniu wydatków	
96. Całkowite wydatki kwalifikowalne operacji wycofane podczas roku obrachunkowego, ujęte w zestawieniu wydatków	
97. Całkowite wydatki publiczne zdefiniowane w art. 2 ust. 15 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 odpowiadające wydatkom kwalifikowalnym wycofanym podczas roku obrachunkowego, ujęte w zestawieniu wydatków	
98. Całkowite wydatki kwalifikowalne operacji odzyskane podczas roku obrachunkowego, ujęte w zestawieniu wydatków	
99. Całkowite wydatki publiczne odpowiadające całkowitym wydatkom kwalifikowalnym operacji odzyskanym podczas roku obrachunkowego, ujęte w zestawieniu wydatków	
100. Całkowite wydatki kwalifikowalne operacji, które mają zostać odzyskane do końca roku obrachunkowego, ujęte w zestawieniu wydatków	

Pola danych	Fundusze, w przypadku których dane nie są wymagane
101. Całkowite wydatki publiczne operacji odpowiadające całkowitym wydatkom kwalifikowalnym, które mają zostać odzyskane do końca roku obrachunkowego, ujęte w zestawieniu wydatków	
102. W przypadku operacji ujętych w każdym zestawieniu wydatków — całkowita kwalifikowalna kwota wydatków odzyskana na podstawie art. 71 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 podczas roku obrachunkowego	
103. W przypadku operacji ujętych w każdym zestawieniu wydatków — wydatki publiczne zdefiniowane w art. 2 ust. 15 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 odpowiadające całkowitej kwalifikowalnej kwocie wydatków odzyskanej na podstawie art. 71 wspomnianego rozporządzenia podczas roku obrachunkowego	
104. Całkowita kwalifikowalna kwota wydatków w ramach operacji, nieściągalnych na koniec roku obrachunkowego, ujęta w zestawieniu wydatków	
105. Całkowite wydatki publiczne operacji odpowiadające całkowitej kwalifikowalnej kwocie wydatków nieściągalnych na koniec roku obrachunkowego, ujęte w zestawieniu wydatków	
Dane dotyczące szczególnych rodzajów wydatków podlegających pułapom	
106. Kwota poniesionych i pokrytych wydatków typu EFRR, współfinansowanych przez EFS na mocy art. 98 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013	Nie stosuje się do EFRR, Funduszu Spójności i EFMR
107. Kwota poniesionych i pokrytych wydatków typu EFS, współfinansowanych przez EFRR na mocy art. 98 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013	Nie stosuje się do EFS, Funduszu Spójności i EFMR
108. Kwota wydatków poniesionych i pokrytych poza obszarem objętym programem, ale na terytorium Unii, na mocy art. 70 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 oraz art. 13 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013	
109. Kwota wydatków poniesionych i pokrytych poza terytorium Unii na mocy art. 13 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013	Nie stosuje się do EFRR, Funduszu Spójności i EFMR
110. Kwota wydatków poniesionych i pokrytych poza unijną częścią obszaru objętego programem na mocy art. 20 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1299/2013	Nie stosuje się do EFS, Funduszu Spójności i EFMR
111. Kwota wydatków poniesionych i pokrytych w związku z zakupem gruntów na mocy art. 69 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013	
112. Kwota wkładów rzeczowych w operację na mocy art. 69 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013	

Pola danych	Fundusze, w przypadku których dane nie są wymagane
113. Kwota wydatków poniesionych i pokrytych w państwach trzecich objętych instrumentem pomocy przedakcesyjnej lub europejskim instrumentem sąsiedztwa w przypadku operacji EWT	Nie stosuje się do EFS, Funduszu Spójności i EFMR

⁽¹⁾ W przypadku EWT do beneficjentów zalicza się beneficjenta wiodącego i pozostałych beneficjentów.
⁽²⁾ W stosownych przypadkach beneficjent obejmuje także inne podmioty ponoszące w ramach operacji wydatki, które są traktowane jak wydatki ponoszone przez beneficjenta.
⁽³⁾ W przypadku EFS wspólne wskaźniki rezultatu obejmują wskaźniki określone w załącznikach I i II do rozporządzenia (UE) nr 1304/2013
⁽⁴⁾ Dyrektywa 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynująca procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 1).
⁽⁵⁾ Dyrektywa 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 114).
⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 1).

ZAŁĄCZNIK IV

Kluczowe wymogi dotyczące systemów zarządzania i kontroli oraz klasyfikacja tych wymogów pod względem skutecznego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli, o których mowa w art. 30

Tabela 1

Kluczowe wymogi

Kluczowe wymogi dotyczące systemu zarządzania i kontroli		Podmioty/institucje, których to dotyczy	Zakres
1	Odpowiedni rozdział funkcji oraz należyte systemy zgłaszania i monitorowania, w przypadkach gdy odpowiedzialna instytucja powierza wykonywanie zadań innemu podmiotowi	Instytucja zarządzająca	Wewnętrzne środowisko kontrolne
2	Odpowiedni wybór operacji	Instytucja zarządzająca	Działania w zakresie zarządzania i kontroli
3	Należyte informowanie beneficjentów na temat warunków obowiązujących w odniesieniu do wybranych operacji	Instytucja zarządzająca	
4	Odpowiednie kontrole zarządzania	Instytucja zarządzająca	
5	Skuteczny system gwarantujący przechowywanie wszystkich dokumentów dotyczących wydatków i audytów w celu zapewnienia właściwej ścieżki audytu	Instytucja zarządzająca	Działania w zakresie zarządzania i kontroli/monitorowanie
6	Wiarygodny system gromadzenia, rejestrowania i przechowywania danych do celów monitorowania, ewaluacji, zarządzania finansowego, kontroli i audytu, obejmujący połączenia z systemami elektronicznej wymiany danych z beneficjentami	Instytucja zarządzająca	
7	Efektywne wdrożenie proporcjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych	Instytucja zarządzająca	Działania w zakresie zarządzania i kontroli
8	Odpowiednie procedury sporządzania deklaracji zarządczej oraz rocznego podsumowania końcowych sprawozdań z audytu i kontroli	Instytucja zarządzająca	
9	Odpowiedni rozdział funkcji oraz należyte systemy zgłaszania i monitorowania, w przypadkach gdy odpowiedzialna instytucja powierza wykonywanie zadań innemu podmiotowi	Instytucja certyfikująca	Wewnętrzne środowisko kontrolne
10	Odpowiednie procedury sporządzania i składania wniosków o płatność	Instytucja certyfikująca	Działania w zakresie zarządzania i kontroli/monitorowanie
11	Prowadzenie odpowiednich elektronicznych zapisów księgowych zadeklarowanych wydatków oraz odpowiadającego im wkładu publicznego	Instytucja certyfikująca	Działania w zakresie zarządzania i kontroli
12	Odpowiednia i kompletna ewidencja kwot podlegających odzyskaniu, kwot odzyskanych i kwot wycofanych	Instytucja certyfikująca	
13	Odpowiednie procedury sporządzania i poświadczania kompletności, rzetelności i prawdziwości rocznych sprawozdań finansowych	Instytucja certyfikująca	

Kluczowe wymogi dotyczące systemu zarządzania i kontroli		Podmioty/institucje, których to dotyczy	Zakres
14	Odpowiedni rozdział funkcji oraz należyte systemy zapewniające, aby wszelkie inne podmioty, które przeprowadzają audyty zgodnie ze strategią audytową programu, dysponowały konieczną niezależnością funkcjonalną oraz uwzględniały uznane międzynarodowo standardy audytu	Institucja audytowa	Wewnętrzne środowisko kontrolne
15	Właściwe audyty systemów	Institucja audytowa	Działania kontrolne
16	Właściwe audyty operacji	Institucja audytowa	
17	Właściwe audyty zestawień wydatków	Institucja audytowa	
18	Odpowiednie procedury przedstawiania wiarygodnej opinii audytowej oraz sporządzania rocznego sprawozdania z kontroli	Institucja audytowa	

Tabela 2

Klasyfikacja kluczowych wymogów dotyczących systemów zarządzania i kontroli pod względem ich funkcjonowania

Kategoria 1	System funkcjonuje prawidłowo. Nie są potrzebne żadne lub tylko niewielkie usprawnienia.
Kategoria 2	System funkcjonuje. Potrzebne są pewne usprawnienia.
Kategoria 3	System funkcjonuje częściowo. Potrzebne są znaczne usprawnienia.
Kategoria 4	System zasadniczo nie funkcjonuje.